

नवे वर्ष शुभ फलदायी ठरो !

गतवर्षी १२ वाजून एक मिनिटांनी २०२५ ची सुरुवात झाली. डिसेंबरचा शेवटचा क्षण आणि जानेवारी एकचा पहिला क्षण या दोघांच्या मिलनाला आपण नवीन वर्षाची सुरुवात म्हणतो. पाश्चात्य लोक नव्या दिवसाची सुरुवात रात्री बारा वाजता करतात, म्हणजे ते अंधाराकडून उजेडाकडे जातात. आपण उजेडाकडून व्हाया अंधार ते पुन्हा उजेडाकडे येतो. अंधार म्हणजे काटेकुटे, खाचखळगे आणि ओबड धोबडपणाचा रस्ता अशी संकल्पना आहे. पण नव्या प्रभातीच्या आशेने आपण नवीन वर्षाचे स्वागत करतो. आपले नवीन वर्ष खरे म्हटलं तर गुढीपाडव्याला सुरु होते. गुढीपाडवा ते गुढीपाडवा संवत्सर म्हणजे आपले वर्ष आहे. बरं आपल्या वर्षात कधीकधी १३ महिनेही असतात ते जाऊ द्या. सध्या आपण तसेही ५०% इंग्रजाळलेलोच आहोत. मराठीच्या शाळा ओस पडत आहेत. आज-काल बहुतेक मुलांच्या आया आपल्या बाळांला इंग्रजी माध्यमाच्या शाळेत दाखल करत आहेत. या भव्य भव्य इमारतीच्या शाळा पाहिल्यावर डोळे दिपून जातात. त्यांचा शिक्षणासाठीचा खर्च ज्याला आपण फी म्हणतो तो वर्षाला सहा आकड्यांमध्ये असतो. कोण एकेकाळी या देशांमध्ये सामान्यांसाठी शिक्षण मोफत होते, आता तरी परिस्थिती राहिलेली नाही. पूर्वीच्या काळी गरीब आणि श्रीमंत एकाच वर्गात आणि एकाच शाळेत शिकत असत. तेव्हा महिन्याला चार ते आठ आणे देणारा श्रीमंत समजला जाई. त्यावेळी शिक्षणात तरी कुठलाही भेदभाव नव्हता कारण त्याकाळी शिक्षक तळमळीने शिकवित असत. संपूर्ण अभ्यासक्रम ज्याला हल्ली आपण सिलॅबस म्हणतो तो अपूर्ण राहिला असेल. तर तेव्हाचे शिक्षक शाळा सुटल्यावरही आपला ज्यदा वेळ देऊन विद्यार्थ्यांना शिकवणे, हे आपले कर्तव्य आहे या भावनेतून शिकवीत असत. तेव्हाचे शिक्षक हे गुरुजी होते ते सरस्वतीचे उपासक होते, काही तसेच चांगले अपवाद सोडून आताचे शिक्षक लक्ष्मी देवीची आराधना करतात. शाळेत भरमसाठ पगार मिळत असला तरी काही अपवाद सोडता सरकारची शाळा आता शिक्षणाचे केंद्र आहे असे वाटत नाही. हल्ली शिक्षकांनाही विविध कामे दिली जातात त्यामध्ये आपल्या गावात किती कुत्रे आहेत यांची गणती करण्याचे कामही दिल्याचे आम्ही ऐकलेले आहे. मतदानासाठी नाव नोंदणी करणे, गणना करणे वगैरे सारखी कितीतरी कामे सरकारी शाळांच्या शिक्षकांना करावी लागतात. खाजगी शाळांची परिस्थिती वेगळी आहे, शिक्षणाच्या नियमित राशी शिवाय इमारतीच्या बांधकामा पासून स्वच्छतागृहापर्यंत आणि विविध सामाजिक उपक्रमांच्या नावाने वर्षभर वसुली चालूच असते. खरे पाहिले तर प्राथमिक शिक्षणाची संपूर्ण जबाबदारी सरकारने घेतली पाहिजे पण आपली सर्व सरकारे याबाबतीत डोळे उघडे ठेवून झोपलेली दिसतात. त्यांचे कानही त्यांना जे ऐकायचे असते तेवढेच ऐकतात. आपले हे वर्ष तर संपले, संपणारे वर्ष आणि नवीन वर्ष यांच्या संधी काळात मोठ्या प्रमाणावर मानसिक सौख्यासाठी रात्रभर भिन्नभिन्न प्रकारचा उत्सव सुरु असतो. या उत्सवाच्या सुवासाने अनेक घटना आणि दुर्घटनाही घडतात पण आजच्या शुभ संधी काळात त्याची चर्चा न करता चांगल्याची चर्चा करूया. 'जुने जाउदा मरणा लागूनि' असे न म्हणता 'जुने ठेवूया स्मरणासाठी, नवनवर्षात शुभ वर्तमानाच्या बांधू गाठी' इतकेच आपण म्हणूया. पुढील वर्षी नवनवीन शोधांद्वारे नव्यानव्या संधी प्रकाशात भाग्योदयाची नवी संधी शोधूया आणि इंग्रजाळलेल्या नववर्षाचेस्वागत करूया !

महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ :
 मुंबई महानगरपालिका निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर अत्यंत सक्रिय असलेले शिवसेना ठाकरे गटाचे नेते आणि खासदार संजय राऊत यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न पेरणीवर आला आहे. आज सकाळी भांडुप येथील त्यांच्या निवासस्थानाबाहेर उभ्या असलेल्या एका गाडीवर बॉम्ब से उडा टुंगा असे लिहिलेले आढळून आले. मुंबई पोलिसांचे बॉम्ब शोधक आणि नाशक पथक संजय राऊत यांच्या घरी दाखल झाले.

जगभरात नवीन वर्षाचा जल्लोष !

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ३१ : संपूर्ण विश्वात नूतन वर्षाचा जल्लोष करण्यात आला. न्यूझीलंड, ऑस्ट्रेलियानेही नवीन वर्षाचे स्वागत केले आहे. सिडनी हार्वर येथे पारंपारिक आतषबाजी पाहण्यासाठी हजारो लोक जमले होते. सात मिनिटांच्या आतषबाजीने मेलबर्नचे आकाश उजळून निघाले. न्यूझीलंडमधील ऑकलंड हे २०२६ वर्षाचे स्वागत करणारे जगातील पहिले मोठे शहर बनले. जगाच्या पूर्वेकडील भागात स्थित, न्यूझीलंडने प्रथम नवीन वर्ष साजरे केले. देशातील सर्वात उंच स्काय टॉवरवर हजारो लोकांनी आनंदोत्सव साजरा केला आणि आतषबाजी केली. जगभरातील वेगवेगळ्या टाइम झोनमुळे, २९ देश भारतापूर्वी नवीन वर्षाचे स्वागत करतात. यामध्ये किरिबाटी, सामोआ आणि टोंगा, ऑस्ट्रेलिया, न्यूझीलंड, पापुआ न्यू गिनी, म्यानमार, जपान, इंडोनेशिया, बांगलादेश आणि नेपाळ यांचा समावेश आहे. ऑस्ट्रेलियाच्या सिडनीत हार्वर ब्रिजवर आतषबाजीसह नव्या वर्षाचे स्वागत करण्यात आले. भारतात सर्वत्र नवीन वर्षाचे घडाक्यात स्वागत करण्यात आले. नववर्षानिमित्त शहरांसह ग्रामीण भागातही तरुणांमध्ये उत्साह दिसून आला. भारतात पर्यटक म्हणून आलेल्या विदेशी नागरिकांनी आग्रा येथे ताजमहाल समोर नूतन वर्षाचे स्वागत केले. नववर्षानिमित्त हॉटेल, पब्स गदीने फुलून गेले होते.

न्युरोसर्जन डॉ. पाखमोडे यांचे आकस्मिक निधन

वैद्यकीय क्षेत्राला मोठा धक्का

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ३१ : नागपूरमधील वैद्यकीय क्षेत्रात डॉ. चंद्रशेखर पाखमोडे (वय ५०) यांच्या अकस्मात निधनाने शोककळा पसरली आहे. धंदोली येथील न्युरॉन हॉस्पिटलशी घनिष्ठ नातं असलेले डॉ. पाखमोडे, हे प्रख्यात न्युरोसर्जन व न्युरोलॉजिस्ट होते. बुधवार, ३१ डिसेंबरच्या पहाटे, हृदयविकाराचा झटका आल्याने त्यांचा मृत्यू झाला. डॉ. पाखमोडे यांना पहाटे अचानक हृदयविकाराचा झटका आला. सुमारे ४.३० ते ६.०० वाजेपर्यंत नागपूरमधील वरिष्ठ कार्डिओलॉजिस्ट व डॉक्टरसं यांनी तातडीने उपचार सुरु केले आणि सीपीआरचा वापर करून प्राण वाचवण्याचा प्रयत्न केला, मात्र सर्व प्रयत्न निष्फळ ठरले. वैद्यकीय क्षेत्रात डॉ. पाखमोडे यांना त्यांच्या क्लिनिकल कौशल्या आणि रुग्णसेवेतील समर्पणासाठी मोठा सन्मान होता. मध्य भारतातील न्युरोलॉजी आणि न्युरोसर्जरी क्षेत्रातील प्रगत सेवाना घडवून आणण्यास मोलाचा वाटा उचलला होता. त्यांच्या अकस्मात निधनाने नागपूरच्या आरोग्य व्यवस्थेतच मोठी पोकळी निर्माण झाली आहे. नागपूरमध्ये डॉक्टरसं, रुग्ण आणि शुभेच्छुकांकडून त्यांच्यासाठी शोकसंवेदना व्यक्त होत आहेत. डॉ. पाखमोडे यांचे कौशल्यपूर्ण शस्त्रक्रियेतील योगदान आणि रुग्णसेवेतील आदर्श, पुढील वर्षांपर्यंत स्मरणात राहणार आहे.

अंबादेवी संस्थानाला चिखलदऱ्यात मोठी जमीन मंजूर

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : राज्य मंत्रिमंडळाचा पर्यटन विकास महामंडळाला देण्यात आली होती. मात्र, अनेक दशकांनंतरही सुमारे साडे सात एकर क्षेत्रातील ही जमीन मंत्रिमंडळ बैठकीत अमरावती जिल्ह्यासाठी महत्त्वाचा निर्णय घेण्यात आला. महसूल विभागाशी संबंधित या एक्केम निर्णयानुसार, अमरावती येथील श्री अंबादेवी संस्थानास चिखलदरा तालुक्यातील महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळाची, एमटीडीसीची ३ एकर ८ आर जमीन देण्यास मान्यता देण्यात आली. या निर्णयामुळे पर्यटन आणि देवस्थान विकासाला चालना मिळणार असल्याचे मानले जाते. चिखलदरा येथील ही जमीन मूळतः १९७५ साली पर्यटकांसाठी मूलभूत सुविधा उभारण्यासाठी महाराष्ट्र

उमेदवारी नाकारल्यावरून धिंगाणा सुरूच

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : उमेदवारी नाकारल्या गेलेल्या संतत कार्यकर्त्यांचा धिंगाणा दुसऱ्या दिवशीही सुरूच होता. छ. संभाजीनगरमध्ये कॉंबिनेट मंत्री अनुल सावे यांच्या गाडीला काळे फासून निषेध नोंदवला, तर डॉ. भागवत कराड यांची गाडी आंदोलकांनी रोखून धरली.

नूतन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा !

HAPPY NEW YEAR

GANESHA SOLAR SERVICES

One Step Towards Progress

इंजि. वृषभ दिवाकरराव गोंरकर
 (संचालक)
 NH-07, NEAR CIVIL HOSPITAL, HINGANGHAT, DIST. WARDHA
 9764495137, 9921038481 | ganeshasolarservices@gmail.com

आपणास नवीन वर्षाच्या मनपूर्वक शुभेच्छा...

नामस्कार, मागील ५५ वर्षांपासून समाजमूल्याधिष्ठित पत्रकारितेला समर्पित असलेल्या "महासागर मीडिया ग्रुप"ची वाटचाल ही केवळ माध्यमांची नाही, तर राज्याच्या सर्वांगीण विकासाला दिशा देणारी एक जबाबदार चळवळ ठरली आहे.

द. महासागर (१४ आवृत्त्या), द. युवावाष्ट दर्शन (१ आवृत्ती), द. नागपूर पोस्ट (इंग्रजी - २ आवृत्त्या), महासागर डिजिटल आणि महासागर टीव्ही या विविध माध्यमांतून महासागर मीडिया ग्रुपने जनसामान्यांच्या प्रश्नांना आवाज देत विश्वासाईतेची भक्कम परंपरा निर्माण केली आहे.

पत्रमहर्षी श्रीकृष्ण चांदक यांनी रोवलेली या मीडिया ग्रुपची मुहूर्तमेढ आज एका व्यापक वृक्षात परिवर्तित झाली असून, ई-पेपरच्या माध्यमातून महासागरची ही पत्रकारिता सातासमुद्राधार पोहोचली आहे.

या सेवाभावी, मूल्यनिष्ठ पत्रकारितेच्या प्रवासात आपणही सहभागी व्हावे, हीच आपल्याकडे नम्र आणि मनापासून केलेली विनंती.

धन्यवाद !

आपले
महासागर मीडिया ग्रुप
 नागपूर | मुंबई

महासागर NAGPUR POST
 युवावाष्ट दर्शन

epaper.dainikmahasagar.in | dainikmahasagar.in

सदानंद दाते नवे डीजीपी

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : महाराष्ट्र सरकारने एक मोठा निर्णय घेतला आहे, वरिष्ठ आयपीएस अधिकारी आणि माजी एनआयए प्रमुख सदानंद दाते यांची महाराष्ट्राच्या डीजीपी म्हणून नियुक्ती केली आहे. दाते हे महाराष्ट्राच्या डीजीपी रश्मी शुक्ला यांची जागा घेणार आहेत. १९९० च्या बॅचचे आयपीएस अधिकारी सदानंद दाते यांना त्यांच्या मूळ कॅडरमध्ये परतण्याची केंद्र सरकारने परवानगी दिली आहे. त्यांनी यापूर्वी विविध शाखेत काम केले आहे.

संजय राऊतांच्या घराबाहेर 'बॉम्ब'ची धमकी!

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : मुंबई महानगरपालिका निवडणुकीच्या पार्श्वभूमीवर अत्यंत सक्रिय असलेले शिवसेना ठाकरे गटाचे नेते आणि खासदार संजय राऊत यांच्या सुरक्षिततेचा प्रश्न पेरणीवर आला आहे. आज सकाळी भांडुप येथील त्यांच्या निवासस्थानाबाहेर उभ्या असलेल्या एका गाडीवर बॉम्ब से उडा टुंगा असे लिहिलेले आढळून आले. मुंबई पोलिसांचे बॉम्ब शोधक आणि नाशक पथक संजय राऊत यांच्या घरी दाखल झाले.

नवीन वर्षाच्या सर्व जनतेला हार्दिक शुभेच्छा!

श्री. उमेश एस. बोमेवार
 प्रापटी डिलर, रा. भिसी
 मो. ९०९१५०३९३३

मा. धनराजभाऊ मुंगले प्रदेश संघटक महाराष्ट्र प्रदेश काँग्रेस कमिटी ओबीसी विभाग यांच्या वतीने नवीन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा!

मा. धनराजभाऊ मुंगले
 चिमूर विधानसभा क्षेत्रातील काँग्रेसचे समस्त पदाधिकारी तथा कार्यकर्ता गण

नववर्ष व मकरसंक्रातीच्या समस्त जनतेला हार्दिक शुभेच्छा

कृषी उत्पन्न बाजार समिती लाखांदुर, तह. लाखांदुर जि. भंडारा

संचालक मंडळ :

श्री. सुरेश आसाराम ब्राम्हनकर सभापती, मासळ	श्री. देवीदास भारोती पारधी उपसभापती, बिरली खुर्द
श्री. अविनाश गंगाराम शिवनकर संचालक, बेल्होटी	श्री. डेलिसकुमार दयाराम ठाकरे संचालक, आयली
श्री. तेजराज भिवा दिवडे संचालक, पुणार	श्री. प्रकाश कारू चुटे संचालक, हरदोली
श्री. प्रकाश कृष्णा शिवरकर संचालक, बारह्ना	श्री. मनोहर तानबा राऊत संचालक, मांढळ
श्रीमती रजनी प्रभाकर धोरमोडे संचालक, रोहनी	सौ. प्रतिभाताई ज्ञानेश्वर देशमुख संचालक, खैरी / पट
श्री. प्रमोद निलकंठ प्रधान संचालक, अंतरगाव	श्री. सुभाष श्रीराम राऊत संचालक, सरांडी बु.
श्री. ओमप्रकाश चंद्रभान सोनटक्के संचालक, चिचोली	श्री. मनोज सुखदेव मेश्राम संचालक, कुडेगाव
श्री. ज्ञानेश्वर बळीराम बुरडे संचालक, पुणार	श्री. मुकेशकुमार जगमोहन भैय्या संचालक, लाखांदुर

नववर्षाच्या व मकरसंक्रातीच्या समस्त जनतेला हार्दिक शुभेच्छा.

आदर्श हायस्कूल पारडी
 ता. लाखांदुर जि. भंडारा

नरेंद्र गडपायले लिपीक

सुनील महाराज भोवते
 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर समाज उद्यान पुरस्कार व समाज भूषण पुरस्कार महाराष्ट्र शासन

जिवेत: शरद: शतम हिगणघाट विधानसभा क्षेत्राचे कार्यकुशल कार्यसम्राट आमदार

मा. श्री. समीरभाऊ कुणावार

यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

सौ. राणी स्नेहल कलोडे
 नगराध्यक्षा न.प. सिंदी (रे.)

सौ. अजया अ. साखळे अध्यक्षा, भाजपा शहर सिंदी (रे.)

सौ. योगीता वि. जांबुतकर नगरसेविका (प्र. ८) सिंदी (रे.)

श्री. घनश्यामजी मेंडे नगरसेवक (प्र. ९) सिंदी (रे.)

- शुभेच्छुक -

श्री. अखिलभाई शेख नगरसेवक (प्र. १०) सिंदी (रे.)

श्री. सुधाकर वलके नगरसेवक (प्र. १) सिंदी (रे.)

श्री. प्रविण मडावी नगरसेवक (प्र. २) सिंदी (रे.)

श्री. आनंद ना. घोडे सामाजिक कार्यकर्ता, सिंदी (रे.)

संकलन : आनंद छाजेड प्रतिनिधी सिंदी (रेल्वे) मो. ९५९५६७९३९३

राष्ट्रवादीच्या उमेदवाराचा हार्ट अटॅकने मृत्यू

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांच्या नेतृत्वातील सत्ताधारी राष्ट्रवादी काँग्रेसच्या मीरा - भाईंदर येथील एका उमेदवाराचा निवडणुकीच्या धावपळीत हार्ट अटॅकमुळे मृत्यू झाल्याची दुःखद घटना घडली आहे. यामुळे मोठी हळ्ळळ व्यक्त केली जात आहे. दुसरीकडे, नागपुरात उपमुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांच्या नेतृत्वातील सत्ताधारी शिवसेनेने आईला मुखाग्नि देणाऱ्या एका उमेदवाराला स्मशानभूमीतच पक्षाचा एबी फॉर्म दिल्याची घटना घडली आहे. या घटनेची राज्याच्या राजकीय वतुळीत खमंग चर्चा रंगली आहे.

महाराष्ट्रात सध्या मुंबईसह २९ महापालिकांच्या निवडणुकांचा फड रंगला आहे. यासाठी मंगळवारी अर्ज भरण्याची शेवटची तारीख होती. त्यासाठी सर्वच उमेदवारांची चांगलीच दमछाक झाली. मीरा भाईंदर येथील राष्ट्रवादी काँग्रेसचे उमेदवार जावेद पठाण (६६) यांनी मंगळवारी सकाळी प्रभाग क्रमांक २२ मधून

आपला उमेदवारी अर्ज दाखल केला. त्यानंतर दुपारी ३.३० च्या सुमारास शहरातील हैदरी चौक परिसरात त्यांना अचानक हृदयविकाराचा झटका आला. त्यांना तत्काळ उपचारासाठी लगतच्या रुग्णालयात दाखल करण्यात आले. पण तोपर्यंत खूप उशीर झाला. डॉक्टरांनी तपासून त्यांना मृत घोषित केले.

अजित पवारांनी व्यक्त केले दुःख
उपमुख्यमंत्री अजित पवार यांनी जावेद पठाण यांच्या निधनावर शोक व्यक्त केला आहे. ते म्हणाले, मिरा-भाईंदर महानगरपालिका सार्वत्रिक निवडणूक २०२६ साठीचे राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षाचे अधिकृत उमेदवार जावेद पठाण यांचे आकस्मिक दुःखद निधन झाले. जनसेवेचे ध्येय मनी बाळगणाऱ्या आमच्या राष्ट्रवादी काँग्रेस परिवारातील सदस्यांचे असे निघून जाणे मनाला चटका लावून जाणारी बाब आहे. मात्र काळ्याचा पुढे कोणाचे काही चालत नाही. हे दुःख सहन करण्याची शक्ती त्यांच्या कुटुंबियांना मिळे, हीच ईश्वरचरणी प्रार्थना करतो.

कल्याण-डोंबिवलीत भाजपने विजयाचे खाते उघडले रेखा चौधरी यांची बिनविरोध निवड निश्चित

■ महासागर प्रतिनिधी, कल्याण, दि. ३१ : कल्याण-डोंबिवली महानगरपालिका निवडणुकीच्या प्रत्यक्ष मतदानापूर्वीच भाजपने विजयाचे खाते उघडत मोठी बाजी मारली आहे. प्रभाग क्रमांक १८ (अ) मधून भाजपच्या उमेदवार रेखा चौधरी यांचा बिनविरोध विजय निश्चित झाला असून, या विजयामुळे भाजप गोटात उत्साहाचे वातावरण आहे. नागरिकांचा मागास प्रवर्ग महिला या आरक्षित जागेसाठी विहित मुदतीत केवळ रेखा चौधरी यांचाच एकमेव अर्ज दाखल झाला असून, इतर कोणत्याही पक्षाने किंवा अपक्ष उमेदवाराने अर्ज दाखल न केल्यामुळे रेखा चौधरी यांची बिनविरोध निवड आता निश्चित झाली असून, निकालाआधीच मिळालेल्या या मोठ्या यशाचे श्रेय भाजप प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांच्या विशेष प्रयत्नांना आणि निवडणूक नियोजनाला दिले जात आहे.

रेखा चौधरी या विषय हिंदू परिषद आणि बजरंग दलाच्या कार्यकर्त्या आहेत. रेखा चौधरी यांचा विजय हा हिंदुत्वाचा पहिला विजय असल्याची अधिकृत प्रतिक्रिया भाजपने दिली आहे. भाजपच्या कल्याण विभागाच्या महिला मोर्चाच्या चौधरी या जिल्हाध्यक्ष आहेत.

भाजपचे खाते उघडले आहे. या प्रभागातील 'नागरिकांचा मागास प्रवर्ग महिला' या राखीव जागेसाठी विहित मुदतीत केवळ रेखा चौधरी यांचाच एकमेव अर्ज दाखल झाला असून, इतर कोणत्याही पक्षाने किंवा अपक्ष उमेदवाराने अर्ज दाखल न केल्यामुळे रेखा चौधरी यांची बिनविरोध निवड आता निश्चित झाली असून, निकालाआधीच मिळालेल्या या मोठ्या यशाचे श्रेय भाजप प्रदेशाध्यक्ष रवींद्र चव्हाण यांच्या विशेष प्रयत्नांना आणि निवडणूक नियोजनाला दिले जात आहे.

मिक्सर हायवा व दुचाकीची धडक ९ युवक ठार

■ महासागर प्रतिनिधी, बिडकीन, दि. ३१ : मिक्सर हायवा आणि दुचाकीच्या धडकेत दुचाकीस्वार युवक ठार झाला. दुचाकीवरील दुसरा युवक गंभीर जखमी झाला. ही दुर्घटना मंगळवारी (दि. ३०) सकाळी दुर्गा हायस्कूलसमोर घडली. यामध्ये विशाल भगवान राठोड (२९, रा. सहयोगनगर, बिडकीन) याचा मृत्यू झाला. सचिन जाधव (२९, रा. खंडाळे, ता. अहमदपूर) याच्या पायाला गंभीर दुखापत झाली.

मिक्सर हायवा (एमएच २०-ईजी ८०३३) बिडकीन येथून, दुचाकी (एमएच २० जीएम ७९५७) यांच्यात धडक झाली. दुचाकीचा चक्काचूर झाला. घटना घडताच अनेक नागरिकांनी धाव घेऊन ॲम्ब्युलन्स बोलावली. जखमींना ग्रामीण रुग्णालयात दाखल केले. वैद्यकीय अधिकारी डॉ. वेदपाठक यांनी विशाल राठोड यास मयत घोषित केले. जखमी सचिन जाधव यास प्रथमोपचार करून पुढील उपचारार्थ छत्रपती संभाजीनगर येथील खासगी रुग्णालयात दाखल करण्यात आले.

पुण्यातील युतीचा निर्णय 'शिंदे-फडणवीस' घेतील

■ महासागर प्रतिनिधी, मुंबई, दि. ३१ : राज्यातील २९ महानगरपालिकांच्या निवडणुकीसाठी अर्ज भरण्याची प्रक्रिया पूर्ण झाली असली, तरी अनेक ठिकाणी शिवसेना आणि भाजप युतीबाबत कोणतेही चित्र स्पष्ट झालेले नाही. या पार्श्वभूमीवर पुण्यात निर्माण झालेल्या भाजप-शिवसेना युतीचा पेच आणि मुंबईच्या महापौराबाबत भाजप नेत्यांकडून होणारी विधाने यावर मंत्री उदय सामंत यांनी आज माध्यमांशी बोलताना पक्षाची अधिकृत भूमिका स्पष्ट केली.

पुण्यामध्ये युती असल्याचे उदय सामंत काल म्हणाले होते. तर आम्ही अर्ज मागे घेणार नाही, असा आक्रमक पवित्रा रवींद्र धंगेरकर यांनी घेतला आहे. यावर उदय सामंत यांनी स्पष्ट शब्दात सांगितले की, "धंगेरकर हे पक्षाची भूमिका मांडणारी व्यक्ती नाही. ते महानगरप्रमुख आहेत. काल मी एकनाथ शिंदे यांच्या निर्देशाने पुण्यात गेलो होतो. त्यावेळी मी धंगेरकर आणि नीलम गोरे यांच्याशी चर्चा केलेली आहे. फॉर्म ठेवायचा की नाही, यासंदर्भातील निर्णय एकनाथ शिंदे घेतील. धोरणात्मक निर्णय घेण्याचे अधिकार पक्षाने मला देखील दिलेले नाहीत. त्यामुळे पुण्याच्या संदर्भात आमची सगळ्यांची एकनाथ शिंदे आणि मुख्यमंत्री फडणवीसांसोबत चर्चा होईल. त्यानंतर निर्णय होईल." उदय सामंत म्हणाले की, "मी काल पुण्यातही सांगितले की, युती तुटली ही एका महानगरपालिकेची बातमी महाराष्ट्रभर होऊन उपयोग नाही. आज आम्ही युती म्हणून सरकारमध्ये काम करतोय.

मुर्तिजापूरचा कारभार नव्या पर्वत नगराध्यक्ष हर्षल साबळे यांचा भव्य पदग्रहण सोहळा आज

■ महासागर प्रतिनिधी, मुर्तिजापूर, दि. ३१ : शहराच्या राजकारणात आणि विकासाच्या प्रवासात नव्या पर्वती सुरुवात होत असून, नवनिर्वाचित नगराध्यक्ष श्री. हर्षल रेखा रामेश्वर साबळे यांच्या पदग्रहणाचा भव्य आणि मंगलमय सोहळा गुरुवार, १ जानेवारी २०२६ रोजी सकाळी ११.३० वाजता मुर्तिजापूर नगरपरिषद कार्यालय परिसरात पार पडणार आहे. शहराच्या सर्वांगीण प्रगतीसाठी कटिबद्ध असलेल्या नव्या नेतृत्वाच्या शपथविधीकडे संपूर्ण शहराचे लक्ष लागले आहे.

या पदग्रहण सोहळ्यास खासदार मा. अनुप संजय धोत्रे, आमदार हरिष मारोतीआप्पा पिंपळे, आमदार रणधीर सावरकर, आमदार वसंत खंडेलवाल, आमदार प्रकाशभासराकेत तसेच संतोष शिवकर यांची प्रमुख उपस्थिती लाभणार असून, विकासाच्या मुद्द्यावर सर्वांचे लक्ष केंद्रित होणार आहे. मुर्तिजापूर नगरपरिषद निवडणूक २०२५ मध्ये विजयी झालेले भाजपा, अपक्ष व राष्ट्रवादी काँग्रेस पक्षातील लक्ष्य, सर्व नगरसेवक व नगरसेविका या सोहळ्याचे साक्षीदार उरणार आहेत.

यामध्ये सचिन देशमुख, गजानन नाकट, राहुल गुल्हाने, शालिनी रामभाऊ हजारे, भूपेंद्र (बंटी) पिंपळे, लखन मिलदि, रोहित आवलवार, प्रजा निलेश वानखडे, सोनल मुकेश काळ्यांडे, सुप्रिया राम खंडारे, पंकज कांबे (भाजपा) यांच्यासह ममता कैलास महाजन, सारिका राहुल पाटील, शुभांगी संदीप सरनाईक, संदीप दौलतराव सरनाईक (अपक्ष) तसेच इब्राहिम घाणीवाला व पुनम रविंद्र मारकड (राष्ट्रवादी काँग्रेस) यांचा समावेश आहे.

भारतीय जनता पार्टी प्रणित विकास आघाडीच्या माध्यमातून शहराचा विकास वेगाने साधण्याचा संकल्प या सोहळ्यातून पुन्हा एकदा व्यक्त होणार आहे. नागरिकांच्या विश्वासावर सुरू होणारा हा प्रवास मुर्तिजापूरला प्रगतीपथावर नेणारा ठरेल, असा विश्वास व्यक्त करण्यात येत आहे. या ऐतिहासिक क्षणाचे साक्षीदार होण्यासाठी मुर्तिजापूर शहर व ग्रामीण भागातील नागरिकांनी मोठ्या संख्येने उपस्थित राहावे, असे आवाहन समस्त भाजपा पदाधिकारी, कार्यकर्ते व मित्र परिवाराच्या वतीने करण्यात आले आहे.

स्मृती २०२५ च्या

महाकुंभात ६६ कोटी लोकांनी बुडी मारली

■ वृत्तसंस्था, प्रयागराज, दि. ३१ : वर्षाची सुरुवात महाकुंभाने झाली. ४५ दिवसांच्या आयोजनात ६६ कोटी लोकांनी बुडकी मारल्याचा दावा करण्यात आला. मात्र, मोनी अमावस्येच्या स्नानावेळी २८-२९ जानेवारी रोजी कुंभ परिसरात चेंगराचेंगरी झाली. प्रशासनाने ३० लोकांच्या मृत्यूची पुष्टी केली, परंतु खरा आकडा यापेक्षा जास्त असू शकतो.

दिल्लीत २७ वर्षांनंतर भाजपचे पुनरागमन

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ३१ : दिल्ली विधानसभा निवडणुकीत २७ वर्षांनंतर भाजपचे सरकार स्थापन झाले. मागील निवडणुकीत ७० पैकी ६२ जागा जिंकणारी आम आदमी पार्टी केवळ २२ जागांवर मर्यादित राहिली. भाजपला ४८ जागा मिळाल्या, तर काँग्रेसला एकही जागा मिळाली नाही. विजयानंतर पंतप्रधान मोदींनी भाजप मुख्यालयात कार्यकर्त्यांसोबत जल्लोच केला.

दिल्ली रेल्वे स्थानकावर चेंगराचेंगरीत १८ जणांचा मृत्यू मुस्कानने निळ्या ड्रममध्ये पतीचा मृतदेह लपवला

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ३१ : नवी दिल्ली रेल्वे स्थानकावर रात्री अंदाजे ०९:३० वाजता चेंगराचेंगरी झाली, ज्यात १८ लोकांनी आपला जीव गमावला.

■ वृत्तसंस्था, मेरठ, दि. ३१ : लंडनमध्ये नोकरी करणाऱ्या पती सौरभची मुस्कानने बॉयफ्रेंड साहिलसोबत मिळून हत्या केली. त्याच्या मृतदेहाचे ४ तुकडे करून निळ्या ड्रममध्ये टाकून सिमेंट भरले. त्यानंतर दोघे शिमला फिरायला गेले.

१२ वर्षांनंतर भारताने चॅम्पियन्स ट्रॉफी जिंकली ऑपरेशन सिंदूरमध्ये ९ दहशतवादी ठिकाणे उद्ध्वस्त

■ वृत्तसंस्था, दुबई, दि. ३१ : भारताने न्यूझीलंडला ४ विकेट्सने हरवून १२ वर्षांनंतर चॅम्पियन्स ट्रॉफीचे विजेतेपद पटकावले. कर्णधार रोहित शर्मा 'प्लेअर ऑफ द मॅच' ठरला. या स्पर्धेचे यजमान पाकिस्तान होते, परंतु भारताने तिथे जाण्यास नकार दिल्यानंतर भारतीय संघाचे सर्व सामने यूईएमध्ये खेळले गेले. भारताने स्पर्धेत एकही सामना गमावला नाही. प्रशिक्षक म्हणून गौतम गंभीरचे हे पहिले आयसीसी स्पर्धेचे यजमान पाकिस्तान होते, परंतु

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ३१ : पहिलगाम हल्ल्याला प्रत्युत्तर म्हणून, ७ मेच्या रात्री भारताने ९ दहशतवादी ठिकाणांवर हल्ला करून तब्ब नष्ट केले. यापैकी ५ PoK मध्ये आणि ४ पाकिस्तानच्या पंजाब प्रांतात होते. यात जैश-ए-मोहम्मदचे मुख्यालय-मरकझ सुभानल्लाह आणि लफ्कर-ए-तैयबाचे मुख्यालय-मरकझ तैयबा यांचाही समावेश आहे. दुसऱ्या दिवशी पाकिस्ताननेही भारतावर हवाई हल्ले केले आणि राफेल जेट पाडल्याचा दावा केला. १० मे रोजी दोघांमध्ये युद्धविमान झाला.

आरसीबीने पहिल्यांदा जिंकली आयपीएल पहलगाम हल्ल्यात २६ ठार

■ वृत्तसंस्था, अहमदाबाद, दि. ३१ : रॉयल चॅलेंजर्स बंगळूरने आयपीएल फायनलमध्ये ६ धावांनी विजय मिळवून, १८ वर्षांत पहिल्यांदाच ट्रॉफी जिंकली. विजयाची क्षण जवळ येताच, क्षेत्ररक्षण करत असलेले विराट कोहली रडू लागले. त्यांनी ३५ चेंडूत ४३ धावांची खेळी केली होती. विजयाच्या दुसऱ्या दिवशी बंगळूरच्या चिनास्वामी स्टेडियमबाहेर चेंगराचेंगरी झाली, ज्यात ११ लोकांचा मृत्यू झाला.

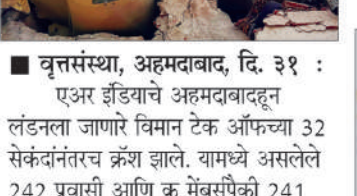
■ वृत्तसंस्था, पहलगाम, दि. ३१ : बेसरन खोऱ्यात ४ दहशतवाद्यांनी अंदाबुंद गोळीबार करून २६ पर्यटकांची हत्या केली. यामध्ये एक मृत नेव्हीचे लेफ्टनंट विनय नरवाल होते, ज्याचे ७ दिवसांपूर्वीच लग्न झाले होते. दहशतवाद्यांनी पब्लीसमोरच त्यांना गोळ्या घातल्या. एनआयएनुसार हल्ल्याचा कट पाकिस्तानात रचण्यात आला होता. जुलैमध्ये भारताने 'ऑपरेशन महादेव' राबवून चारही दहशतवाद्यांना ठार केले.

हिंसाचार सुरू झाल्यानंतर २ वर्षांनी मणिपूरच्या मुख्यमंत्र्यांचा राजीनामा

■ वृत्तसंस्था, इफाळ, दि. ३१ : मणिपूरमध्ये हिंसाचार सुरू झाल्यानंतर सुमारे २ वर्षांनी मुख्यमंत्री एन. बिरेन सिंह यांनी राजीनामा दिला. तेव्हापासून राज्यात राष्ट्रपती राजवट लागू आहे. हिंसाचारात आतापर्यंत सुमारे २६० लोकांनी आपला जीव गमावला आहे. तर ७० हजारांहून अधिक लोकांना आपले घर सोडून जावे लागले. आता केंद्र सरकार आणि कुकी संघटनांनी शांततेसाठी करार केला आहे, त्यानंतर पंतप्रधान मोदींनीही प्रथमच राज्याला भेट दिली.

अहमदाबाद विमान दुर्घटनेत २४१ लोकांचा मृत्यू

■ वृत्तसंस्था, अहमदाबाद, दि. ३१ : एअर इंडियाचे अहमदाबादहून लंडनला जाणारे विमान टेक ऑफच्या ३२ सेकंदांनंतरच क्रॅश झाले. यामध्ये असलेले २४२ प्रवासी आणि क्रू मेम्बर्सपैकी २४१ जणांचा मृत्यू झाला. विमान सिव्हिल हॉस्पिटलच्या वसतिगृहावर आदळले. जे तांत्रिक बिघाडामुळे यापूर्वीही थांबवण्यात आले होते. प्राथमिक तपासात विमानाचे दोन्ही इंजन ईजिन बंद पडल्याने अपघात झाल्याचे सांगण्यात आले.

दिव्या देशमुख पहिली भारतीय बुद्धिबळ विजेती

■ वृत्तसंस्था, बटुमी, दि. ३१ : १९ वर्षीय दिव्या देशमुख FIDE महिला विश्वचषक जिंकणारी पहिली भारतीय महिला ठरली. तिने ऑटम फेरीत भारताच्या कोनेरू हम्मीला टायब्रेकर फेरीत हरवले. यासाठी तिला ४२ लाख रुपये मिळाले. यापूर्वी दिव्याने वर्ल्ड टीम रॅपिड आणि ब्लिट्झ बुद्धिबळ चॅम्पियनशिपमध्ये जगातील नंबर-१ बुद्धिबळपटू हाऊ विफानलाही हरवले होते. यापैकी तिला अर्जुन पुरस्कारासाठी नामांकन मिळाले.

9	मौजा मेंढाटोला ये विलास चापले यांचे करणे. ता. धानोरा
---	--

टिप :-

- निविदेबाबत संपुर्ण त
- निविदाकारांनी त्यांच
- देयकाचे भुगतान हे
- निविदाधारकांनी निवि
संकेतस्थळाबाबत शे
- कोणत्याही स्पष्टीकर
- पत्रव्यवहाराकरीता स
दरध्वनी व फॅक्स व

जा.क्र./जिमाका/र

संपूर्ण देशात सत्तेच्या पाठीमागे धावणारे राजकारणी आपण पाहत आहोत. पण 'पुणे तेथे काय उणे' असे म्हटले जात असले, तरी पुण्यात मात्र माजी महापौर प्रशांत जगताप यांनी इतिहास घडविला. त्यांनी चवक विकलांग झालेल्या कॉंग्रेसमध्ये प्रवेश करून खरोखरच विचारावर आधारित व तत्वावर आधारित पहिला राजकीय प्रवेश अलीकडच्या काळात करून दाखविला. कम्युनिस्ट विचारांचे लोक तत्व पाळतात, हे आपण पाहतोच. परंतु शरद पवार यांना खंबीर साथ देतानाच भाजपला साथ देणाऱ्या अजितदादा बरोबर जाणे पसंत नसल्याने शरदचंद्र पवार यांच्या राष्ट्रवादी कॉंग्रेस पक्षातून राजीनामा देऊन थेट कॉंग्रेसमध्ये प्रवेश करून त्यांनी तत्व व विचारावर आधारित कार्यकर्ता कसा असतो, हेच जणू महाराष्ट्राला दाखवून दिले. एका बाजूला सारेच राजकीय पक्ष सत्तेकडे फिरकत असताना त्याकडे पाठ करणारे प्रशांत जगताप यांच्यासारखा राजकारणी विरळाच म्हणावा लागेल. विचारांवर राजकारण काळही होत होतं, ते आजही होतंय आणि पुढेही होत राहील. निष्ठेला पायाखाली तुडवत सत्तेच्या परिघात नाचणाऱ्यांची कितीही गर्दी झाली, तरी निष्ठेवर ठाम राहून आपले पाय तसूसुरही थिरकून न देणारेही इथं भेटतील. म्हणूनच राष्ट्रवादी शरद पवार यांच्या पक्षाचे पुणे शहराध्यक्ष प्रशांत जगताप यांनी राजीनामा दिला. का दिला ? तर भाजपच्या वळचणीला गेलेले अजित पवार यांच्यासोबत पुणे महापालिकेत शरद पवारांच्या राष्ट्रवादी युती करणार होती. ही गोष्ट विचारांच्या लढाईत योग्य नाही असे मत जगताप यांचे होत. त्यांनी ते मत खा. सुप्रिया सुळे यांना बोलून दाखवले. पण त्याचा काही उपयोग झाला नाही. अखेर जगताप यांनी त्यांच्या पक्षाचा राजीनामा दिला. ते पुढे कुठल्यातरी सत्तेच्या मार्गावर जातील असे बोलले गेले, पण त्यांनी खरोखरच विचारावर आधारित प्रवेश करून अजूनही विचारांचे राजकारण जिवंत आहे याचा दाखला दिला. सगळे अधिकार स्थानिक नेत्यांना दिलेले, असे खा. सुप्रियाताई सुळे म्हणाल्या. याचा अर्थ पुण्यातील निर्णय स्थानिक नेत्यांनी घेतला असा होतो. जर तसे असेल तर शहराध्यक्ष म्हणून सर्व अधिकार प्रशांत जगताप यांनाच असणार ना ? मग जगताप यांना वाटलं अजित पवारांसोबत नाही जायचं, त्यांनी त्यांचा निर्णय सुप्रिया सुळे आणि प्रदेशाध्यक्ष शशिकांत शिंदे यांना कळवला असेल. त्यानंतर त्यांचा निर्णय मान्य करायचं तर सोडाच, याउलट त्यांना त्यांच्याच पक्षकडून 'विवेक' एकाचे लागले असतील. मग सहज प्रश्न पडतो की, शरद पवार आणि सुप्रिया सुळे यांचे विचार पुरोगामी असले तरी त्यांचा पक्ष पुरोगामी कसा होऊ शकतो ? प्रशांत जगताप यांच्यासारख्या नेत्याची आयुष्यातील २५ वर्षे एका विचारांवर, विवेकावर आणि नेत्याच्या शब्दावर खर्ची पडली आहे. कधीही पक्ष बदल करण्याचा मोह त्यांना आजपर्यंत झाला नाही. त्यांचा इतिहास लोकांना माहीत असल्यामुळे ते आमदार व पुण्याचे महापौर देखील झाले. एका कार्यकर्त्याला वाटणार मत त्यांनी पक्षाच्या वरिष्ठांकडं मांडूनही उपयोग होत नसेल तर 'त्या' पक्षात ते थांबतीलच कसे ?

राष्ट्रवादी हे आमचं कुटुंब आहे, असे पक्षाकडून सांगितले जाते. म्हणजे एकीकडं कुटुंब म्हणायचं आणि कुणीतरी तत्वावर, विचारांवर बोट ठेऊन रागवले कीवा त्यांची भूमिका मांडली तर त्याला 'हे काही घर नाही' म्हणून बाजूला सारायचं.

सगळ्यात लक्षात घेण्यासारखी गोष्ट म्हणजे, २५ वर्षे पक्षाशी, शरद पवारांशी आणि विचारांशी प्रामाणिक असलेला कार्यकर्ता पक्ष सोडून जाण्याची भूमिका का घेतो याचा विचार करण्याची गरज होती. अनेकांना वाटत शरद पवार पुरोगामी विचारांचे आहेत. पण पुरोगामीपणाची शाल पांघरून राजकारण करणारे खतरनाक असतात. कारण शरद पवारांच्या राजकारणाची सुरुवातच मुळात भाजपला सोबत घेऊन झालेली आहे.

चेहरा पुरोगामीचा पण कृती मात्र प्रतिगामीची हे अनेकदा सिद्ध झाले आहे. वसंतदादा पाटील यांचं सरकार पाडून 'पुलोद'चा प्रयोग करतांना जनसंघाला सोबत घेऊनच झाला. त्यावेळी संघ विचारांचे लोक पवारांच्या मंत्रिमंडळात होतेच. उत्तमराव पाटील, हर्षू अडवाणी हे राष्ट्रीय स्वयंसेवक संघाचे कट्टर कार्यकर्ते होते. त्यांना पहिल्यांदा मंत्री कुणी केलं तर स्वतःला पुरोगामी म्हणणाऱ्या शरद पवारांनीच.

सरकार कुणाचं पाडलं तर एका अस्सल पुरोगामी विचारांच्या वसंतदादा पाटलांचं. म्हणजे, सत्तेची आणि लवकरात लवकर मुख्यमंत्री होण्याची

'पुणे तेथे काय उणे'!

पवारांची घाई आता लक्षात घेतली पाहिजे. हा सर्व प्रकार पवारांनी तारुण्यात असतांना केला होता. ज्यांच्या राजकारणाची सुरुवातच अशी झाली असेल तर त्याचा पुढचा अंक कसा असेल याचा अंदाज केलेलाच बरा. कॉंग्रेसच्या विरोधात पुलोद म्हणून निवडणूक लढवली त्यामध्येही भाजप होती. कॉंग्रेस त्यावेळी जिंकली, पण तेव्हाही पवारांनी पुरोगामी नावच वापरले. भाजपलाही अशावेळी कुणीही पुरोगामी चालतो. शरद पवार अनेकदा त्यांच्या बरोबर राहिले आहेत.

आता तर महाराष्ट्रात तसे काही राहिलंच नाही. कोणत्या विचारसरणीचे लोक कोणाबरोबर जातात, याचा

कॉंग्रेस पक्ष सुधारणार तरी कधी?
शरद पवारांच्या राष्ट्रवादी कॉंग्रेसचे शहराध्यक्ष राहिलेले प्रशांत जगताप यांनी कॉंग्रेसमध्ये प्रवेश करताच पुणे कॉंग्रेसमधील काही नेत्यांना ते अडचणीचे वाटू लागले. त्यामुळे उघडपणे जगताप यांच्याविरोधात कॉंग्रेसच्या नेत्यांनी भूमिका घेत त्यांच्या पक्ष प्रवेशाचं स्वागत केलं असलं तरी काहीसा विरोधाचाही सूर लावला. आपल्या नाराजी मागचं कारणही या नेत्यांनी स्पष्ट केलं आहे. काय तर म्हणे प्रदेश कॉंग्रेसकडून शहरातील कॉंग्रेस नेत्यांना विश्वासात घेतलं गेलं नाही, पक्ष प्रवेशाच्या प्रक्रिया डावलत प्रशांत जगताप यांना प्रवेश दिल्याचा आरोप कॉंग्रेसचे पुणे शहराध्यक्ष अरविंद शिंदे यांनी केला. त्याचबरोबर जगताप यांनी आतातायीपणे कॉंग्रेसमध्ये निर्णय घेऊ नये, अशा शब्दांत घरचा आहेरही त्यांनी दिला आहे. प्रशांत जगताप यांनी ज्या पद्धतीने राष्ट्रवादी पक्षाचे पद सोडले, त्याचे त्यांच्या पक्षाऐवजी कॉंग्रेसलाच अपूप वाटले. ज्या आतातायी पद्धतीनं त्यांनी राष्ट्रवादी कॉंग्रेसचं शहराध्यक्षपद सोडलं ते योग्य नाही, असे कॉंग्रेसवालेच म्हणू लागले. जर एखाद्या पक्षाला निर्णय सांगण्यात आपण अपयशी ठरलो, तर लगेच एखादी टोकाची भूमिका घ्यायची नसते. आपल्यामध्ये कला असली पाहिजे आपल्या नेत्याचं मन वळवण्याची. जर ती आपल्यात नसेल आणि जर आपण आतातायीपणानं निर्णय घेतला तर तुम्ही कोणत्याही पक्षात गेलात तर ते अडचणीच होणार, अशा शब्दांत स्थानिक नेते अरविंद शिंदे यांनी प्रशांत जगताप यांच्या कॉंग्रेस प्रवेशावर भूमिका मांडली. ज्या पक्षाचे देशभर पानिपत होत आहे, त्या पक्षात कुणीतरी येत आहे, त्याचे स्वागत करण्याऐवजी अपशकुन करण्याचा प्रकार पाहिल्यावर कॉंग्रेस पक्ष सुधारणार तरी कधी ? असा प्रश्न सहज पडतो.

भाजपच्याही लोकांना अंदाज नाही. पुण्यात भाजपनं जे काही लुटलेलं आहे कार्यकर्त्यांवर हे घावच असतात. प्रशांत जगताप यांनी कॉंग्रेस पक्षात प्रवेश करतांना आपली भूमिका स्पष्ट केली. ते म्हणाले की, 'ज्या कॉंग्रेस पक्षाला शिव, फुले, शाहू, आंबेडकर यांच्या विचारांचा वारसा आहे. तसेच गांधी आणि नेहरुंची विचारधारा आहे. त्या पक्षात मी सहभागी होण्याचा निर्णय घेतला आहे. पुढील काळात पुण्यामध्ये कॉंग्रेसला पुन्हा

मुंबई महापालिकेसह राज्यातील २९ महानगरपालिकांच्या निवडणुका यंदा केवळ स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या सत्तेसाठी मर्यादित राहिलेल्या नाहीत. या निवडणुकांनी महाराष्ट्राच्या राजकारणात एक नवे, अस्वस्थ करणारे वास्तव समोर आणले आहे, ते म्हणजे पक्षनिष्ठेचे झिजलेले स्थान आणि जिंकण्याच्या हमीने व्यापलेली राजकीय मानसिकता.

राज्याच्या इतिहासात प्रथमच महापालिका निवडणुकांना इतके राजकीय वजन आले आहे की, या लढतींनी थेट पक्षसंघटनांची ताकद, नेतृत्वाचा आत्मविश्वास आणि विचारधारेची शाश्वतता प्रश्नांकित केली आहे.

यंदाच्या निवडणुकांमध्ये जे घडले, ते अभूतपूर्व आहे. बंडखोरीच्या भीतीने सर्वच पक्षांनी उमेदवारांच्या याद्या जाहीर करण्याऐवजी थेट एबी फॉर्म देण्याचा मार्ग स्वीकारला. बंद दरवाज्यामागे उमेदवारी ठरवणे, शेवटच्या क्षणापर्यंत नावं गुप्त ठेवणे हे सारे प्रकार केवळ तांत्रिक नव्हे, तर राजकीय अविश्वासाचे लक्षण आहेत. लोकशाहीत उमेदवार निवडण्यापेक्षा उमेदवार रोखणे अधिक महत्वाचे ठरू लागले, ही बाब चिंताजनक आहे.

पक्षप्रमुखांनी स्वीकारलेली ही पद्धत एक स्पष्ट संदेश देते-पक्षाला आता स्वतःच्या माणसांवरी पूर्ण विश्वास उरलेला नाही. तिकीट न मिळाल्यास हा बंड करेल का?, हा खरंच निवडून येईल का? या दोन प्रश्नांनी पक्षनेतृत्वाला ग्रासले आहे. यातून उमेदवारांची निष्ठा नव्हे, तर त्याची विनयशीलता आणि धोका न निर्माण करण्याची क्षमता अधिक महत्वाची ठरते आहे. परिणामी, राजकारणात विचारधारेपेक्षा अंकगणिताला अग्रक्रम मिळतो आहे.

या प्रक्रियेत सर्वाधिक नुकसान झाले आहे ते निष्ठावंत कार्यकर्त्यांचे. वर्षानुवर्षे संघटन बांधणारे, पक्षाच्या प्रत्येक आंदोलनात पुढे असणारे,

सत्तेसाठी पक्षनिष्ठेचा खेळखंडोबा

मतदारांशी रोजचा संबंध ठेवणारे कार्यकर्ते अनेक ठिकाणी डावलले गेले.

त्यांच्या जागी जिंकू शकतो या एकमेव निकषावर चेहरे निवडले गेले. ही निवडणूक जिंकण्याची शहाणपणाची रणनीती असू शकते, पण पक्षसंघटनेच्या दीर्घकालीन आरोग्यासाठी ती घातक ठरते.

अधिक गंभीर बाब म्हणजे, सत्तेत असलेल्या पक्षांनाही उमेदवारांच्या याद्या जाहीर करण्याचे धाडस झाले नाही. सत्ता हातात असूनही जर नेतृत्वाला स्वतःच्या संघटनेवर विश्वास ठेवात येत नसेल, तर ती सत्ता नेमकी कशावर उभी आहे, हा प्रश्न उभा राहतो. संघटनेची मुळे खोलवर रुजलेली असतील, तर अशा गुप्त, तातडीच्या आणि भयग्रस्त निर्णयांची गरजच भासत नाही.

यंदाच्या निवडणुकांनी स्पष्टपणे दाखवून दिले आहे की निष्ठा हरली आणि अंकगणित जिंकलं. निष्ठा, विचारधारा, पक्षासाठीची तपश्र्वा या संकल्पनांना आजच्या राजकारणात दुय्यम स्थान मिळाले आहे. त्याऐवजी विनाबंडखोरी, विनाधोका आणि जिंकण्याची शक्यता, हाच निकष उरला आहे. परिणामी, बंडखोरी वाढली, पक्षांतर्चे राजकारण वेग घेतले आणि स्थानिक पातळीवर संघोसाधूणाला खतपाणी मिळाले.

ही लढत आता केवळ प्रभाग किंवा वॉर्ड जिंकण्यापुरती उरलेली नाही. ही निवडणूक

दिपक कैतके मुंबई.

राजकारणाला दिलेला धक्का दीर्घकाळ जाणवणार आहे. कारण यंदा लढत केवळ सत्तेसाठीची नाही, ती पक्षनिष्ठा आणि सत्तेच्या हव्यासाठील संघर्षाची आहे आणि या संघर्षात सत्ता जिंकली जाऊ शकते, पण विश्वास हरवला तर राजकारणाचे भवितव्यच धोक्यात येते.... हा इशारा यंदाच्या निवडणुकांनी स्पष्टपणे दिला आहे.

पक्षीय आत्मविश्वासाची, संघटनात्मक टिकावची आणि लोकशाही मूल्यांची कसोटी बनली आहे. आज बंडखोरी टाळण्यासाठी केलेल्या तडजोडी उद्या संघटना पोखरण्याचे कारण ठरू शकतात, याची जाणीव ठेवणे आवश्यक आहे.

शेवटी प्रश्न उरतो तो मूलभूत, पक्ष टिकावयाचा की सत्ता मिळवयाची? सत्ता मिळवण्यासाठी जर पक्षनिष्ठेलाच किंमत उरणार नसेल, तर उद्याच्या राजकारणात पक्षसंघटनांचा पाया नेमका कशावर उभा राहणार ? निवडणुकांचे निकाल काही दिवसांत लागतील आणि कोण जिंकले-खोलवर रुजलेली असतील, तर अशा गुप्त, तातडीच्या आणि भयग्रस्त निर्णयांची गरजच भासत नाही.

यंदाच्या निवडणुकांनी स्पष्टपणे दाखवून दिले आहे की निष्ठा हरली आणि अंकगणित जिंकलं. निष्ठा, विचारधारा, पक्षासाठीची तपश्र्वा या संकल्पनांना आजच्या राजकारणात दुय्यम स्थान मिळाले आहे. त्याऐवजी विनाबंडखोरी, विनाधोका आणि जिंकण्याची शक्यता, हाच निकष उरला आहे. परिणामी, बंडखोरी वाढली, पक्षांतर्चे राजकारण वेग घेतले आणि स्थानिक पातळीवर संघोसाधूणाला खतपाणी मिळाले.

ही लढत आता केवळ प्रभाग किंवा वॉर्ड जिंकण्यापुरती उरलेली नाही. ही निवडणूक

देशपातळीवर खेळाडू घडविणारे क्रीडा प्रशिक्षक सचिन कांबळे

देशामध्ये पालकांची खेळाप्रती असलेली उदासीनता आणि पाल्यांना मिळणारे अपुरे प्रोत्साहन अशा सामाजिक पार्श्वभूमीवर हॉकी या खेळाविषयी गोडी निर्माण करून त्याच्या प्रचार व प्रसारात मोठे योगदान देण्याचे महत्त्वपूर्ण कार्य राष्ट्रीय पातळीवर हॉकी स्पर्धेत तीन वेळा सहभागी झालेले क्रीडा शिक्षक सचिन कांबळे यांनी केले आहे. त्यांनी आपल्या कार्यकाळात शेकडो खेळाडूंना राज्य पातळीवर, देश पातळीवर खेळविले आहे, त्यांना यश संपादन करून दिले आहे. आज राज्यातल्या टॉप असणाऱ्या दहा क्रीडा शिक्षकांमध्ये कांबळे सर यांचे अव्वल स्थान आहे.

वडील पोलिस खात्यात असल्याने चार अर्धवार्षिक आणि चार विश्वचषक जिंकलेले धनराज पिल्ले जिथून घडले, अशा पुण्यातील खडकी या गावाशी त्यांचा संपर्क आला. हॉकीचे माहेरघर असलेल्या या गावात अनेक हॉकी खेळाडू घडत होते. या पोषक वातावरणाचा सचिन कांबळे यांच्यावर प्रभाव पडला आणि त्यांच्यात या खेळाविषयी आकर्षण निर्माण झाले. वयाच्या अवघ्या १२ व्या वर्षीच त्यांनी या खेळात आयुष्य घडविण्याचे ठरविले.

भारतीय संघात खेळवण्याचे स्वप्न बाळगून सचिन यांनी या खेळासाठी आवश्यक सर्व नैपुण्य आत्मसात करत कठोर मेहनत घेत १८ वर्षांखालील पुणे विद्यापीठाची देशपातळीवरील पहिली स्पर्धा जिंकली. अशा तऱ्हेने त्यांच्या कारकिर्दीची यशस्वी घोडदौड सुरू झाली.

मात्र, हा प्रवास सुरू करताना आलेला एक कटू अनुभव ते सांगतात. १४ वर्षांखालील बेंगळूरू नॅशनल हॉकी स्पर्धेसाठी त्यांची निवड झाली होती. त्यासाठी ते रोज ४ ते ५ किलोमीटर धावायचे. खेळाचा आवश्यक अभ्यास करून त्यांनी कौशल्य प्राप्त केले होते.

पण ऐनेवेळी राजकीय दबावातून त्यांचे नाव रद्द करण्यात आले. ही गोष्ट त्यांच्या जिद्दारी लागली. त्यांच्या आईनेही खेळ सोडून अभ्यासाकडे लक्ष देण्याचा सल्ला दिला. मात्र या खेळाचाच वाहून घेण्याचा त्यांचा निर्णय ठाम होता. आज १६ ते १७ वर्षांपासून ते क्रीडा क्षेत्रात कार्यरत असून आपल्या कारकिर्दीत ते राष्ट्रीय पातळीवर तीन वेळा, तर विद्यापीठ स्पर्धांमध्ये दोन वेळा सहभागी झाले आहेत. हॉकी महाराष्ट्र असोसिएशनमध्ये त्यांनी राष्ट्रीय पंच म्हणून बारा वर्षे सेवा दिली असून सातारा जिल्हा क्रीडा विभागातही त्यांचा सहभाग आहे.

खेळासाठी संघर्ष करत असताना खेळाडूंची परिस्थिती त्यांनी जवळून अनुभवली होती. विद्यार्थ्यांना कोणत्या समस्यांना तोंड द्यावे लागते, याची त्यांना जाणीव होती. यातूनच उदयन्मुख खेळाडूसाठी आपले काही देणे लागते, या

प्रेरणेतून आणि आर्थिक स्थैर्य प्राप्त करण्यासाठी त्यांनी बी.पी.एड. पूर्ण केले. पुण्यातील सैनिक शाळेपासून सुरू झालेला त्यांचा प्रवास अखंडपणे पाचगणी येथील संजीवन विद्यालयात क्रीडा शिक्षक म्हणून सुरू आहे.

संजीवन विद्यालय ट्रस्टच्या अध्यक्ष शालिनीताई या आज वयाच्या ९३ व्या वर्षीही अपार उत्साहाने या संस्थेच्या अध्यक्षपदावर कार्यरत आहेत. त्यांच्या मार्गदर्शनातून आणि प्रोत्साहनातून शाळेच्या निसर्गरम्य २२ एकर कॉम्पसमध्ये आठ एकर फुटबॉल व हॉकी मैदान, ४०० मीटर अथलेटिक्स ट्रॅक, ६०० मीटर नैसर्गिक ट्रेक, २५ मीटर स्विमिंग पूल, क्रिकेट मैदान, नेट प्रॅक्टिस क्षेत्र, जिम, बास्केटबॉल आर्टिफिशियल कोर्ट, चारशे लोकांसाठी क्रीडा वसतिगृह अशी सुसज्ज आणि पोषक क्रीडा सुविधा उभारण्यात आली आहे.

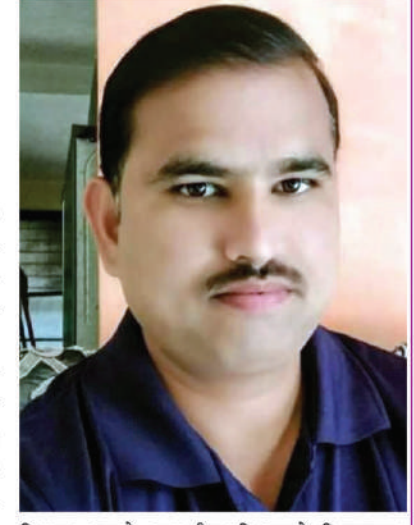
आपल्या शिस्तबद्ध आणि नियोजनबद्ध शिकवणुकीतून त्यांनी विद्यार्थ्यांमध्ये नैपुण्यसमृद्धता निर्माण केली असून जिंकण्याची मनोवृत्ती रुजवली आहे. त्यांच्या या समर्पणातून १६ ते २० खेळाडू राष्ट्रीय पातळीवर व ३०० ते ३५० विद्यार्थी राज्य पातळीवर खेळले आहेत.

अक्षय कुमारच्या गोल्ड चित्रपटात त्यांचे दोन विद्यार्थी झळकल्याची गोष्ट ते अभिमानाने सांगतात. खेळत आवड असलेल्या ३५ ते ४० वयोगटातील ज्येष्ठ क्रीडाप्रेमीसाठी ते स्पर्धांचे आयोजन करतात. विभागीय, राज्य आणि शासनस्तरीय स्पर्धांमध्ये ते पंच म्हणूनही कार्य करतात.

त्यांच्या या मेहनतीची पावती म्हणून २००८ साली त्यांना लोकसेवा क्रीडा पुरस्काराने सन्मानित करण्यात आले. २००५ साली ऑल इंडिया विद्यापीठ हॉकी स्पर्धा आणि २००४ साली कुमार गट राष्ट्रीय स्पर्धा त्यांनी जिंकल्या आहेत. एनसीसी अधिकारी म्हणूनही ते कार्यरत आहेत. सचिन सर यांनी देशभरात शेकडो विद्यार्थी घडवले आहेत, ते खेळासोबत सर्वांनी प्रेमाने नाते जोडावे असे सांगितले आहे.

सचिन सर म्हणतात, खेळाविषयी पालकांमध्ये असलेली उदासीनता आता कमी होत आहे. शासन पातळीवर खेळाडूंना प्रोत्साहन देण्यासाठी उत्तम सुविधा उपलब्ध करून दिल्या जात आहेत. राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर प्रावीण्य मिळविण्याच्या खेळाडूंना शासकीय नोकऱ्यांमध्ये थेट नियुक्ती मिळत आहे.

ते अंतःकरणातून सांगतात की प्रत्येक खेळाडूचा पहिला गुरू हा त्याच्या शाळेतील क्रीडा

शिक्षक असतो. या क्रीडा शिक्षकाने मिळणाऱ्या पगाराच्या पलीकडे जाऊन विद्यार्थ्यांमधील खेळ कौशल्य ओळखून त्याला घडविण्यासाठी अपार मेहनत घेतली पाहिजे.

खेळामध्ये शारीरिक सुदृढतेसोबतच मजबूत मानसिकता निर्माण करण्याची गरज आहे. कारण येथे मिळणारे यश सहज नसते. अपयश आले तरी खेळ संपत नाही आणि आयुष्य थांबत नाही, हे विद्यार्थ्यांच्या मनात

रुजवून आत्मह त्वे सारख्या विचारांपासून त्यांना परावृत्त केले पाहिजे. आज खेळाला चांगले दिसस आले असले तरी खेळ संघटना आणि होतकरू विद्यार्थ्यांना सरकारकडून आर्थिक सहाय्य मिळण्याची गरज आहे.

देश व राज्य पातळीवर खेळण्यासाठी तयार असलेल्या विद्यार्थ्यांना त्या त्या मैदानांशी जुळवून घेण्यासाठी दीड ते दोन महिने निवासी सरगाची सुविधा द्यायला हवी. गल्लीबोळीत खेळला जाणारा क्रिकेट जसा सर्वांना उमगला, तसाच हॉकी खेळ गाव पातळीवर पोहोचण्यासाठी जिल्हा परिषद शाळांमध्ये मैदाने तयार झाली पाहिजेत.

ज्या खेळामुळे मला अर्थसहाय्य मिळाले आणि आज माझे घर चालते, त्या खेळाप्रती कृतज्ञात व्यक्त करत ते सांगतात की लवकर निवृत्ती घेऊन होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी पूर्णवेळ कार्य करायचे आहे. विद्यार्थ्यांच्या सर्वांगीण विकासात खेळाची महत्त्वाची भूमिका असून खेळामुळे त्यांच्यात जिद्द, आत्मविश्वास आणि खिलाडूवृत्ती निर्माण होते. त्यामुळे पालकांनी अभ्यासासोबतच खेळालाही महत्त्व द्यावे, असे आवाहन सचिन सर यांनी केले आहे. त्यांचा खेळाडू घडविण्याचा हा प्रवास असाच अखंडपणे सुरू राहो, यासाठी आमच्या मनःपूर्वक शुभेच्छा.

सचिन कांबळे संपर्क क्र. 9860164066

सर्त्या वर्षाला निरोप देताना आणि नववर्षाचं स्वागत करताना आपल्यापैकी अनेक जण आत्मचिंतन करतात. सर्त्या वर्षासाठी आपण कोणकोणते संकल्प केले होते, त्यापैकी किती पूर्ण झाले आणि किती शेष आहेत, केलेले संकल्प पूर्ण न होण्यामागे नक्की कोणकोणते अडथळे आले आणि त्यासोबतच येणाऱ्या वर्षात आपल्याला कोणकोणती शिखरे किती काळात गाठायची आहेत, अडचणींवर कशाप्रकारे मात करायची आहे याचे गणित मांडतात.

हे संकल्प पूर्ण करण्यासाठी आपल्याला काय काय प्रयत्न करावे लागणार आहेत याची जंत्री बनवतात. प्रतिवर्षी केले जाणारे हे संकल्प बऱ्याचदा व्यावहारिक स्वरूपाचे असतात. विद्यार्थी एखादी परीक्षा चांगल्या गुणांनी उत्तीर्ण होण्याचा संकल्प करतात, व्यवसायिक आपल्या व्यवसायात अधिकाधिक उत्पन्न मिळवण्याचा, व्यवसाय वाढवण्याचा संकल्प करतात, कार्यालयीन कर्मचारी कार्यालयात प्रमोशन आणि वेतनवृद्धी मिळवण्याच्या दृष्टीने संकल्प करून त्यासाठी करावयाच्या प्रयत्नांची सूची बनवतात, नवीन गाडी, घर किंवा एखादी महागडी वस्तू विकत घेण्याचा संकल्प करतात, स्त्रीवर्ग येत्या वर्षात नवीन दागिना, वस्तू विकत घेण्याचा, पैसे बचतीचा संकल्प करतात. दरवर्षी केले जाणारे हे संकल्प पुढील काही दिवस आपल्या प्रयत्नांना ऊर्जा देण्याचे कार्य करतात.

आपल्यापैकी किती जण वर्षाअखेरीस आपल्यात असलेल्या आणि वर्षभरात वाढलेल्या दोघांचे चिंतन करतात आणि हे दोष घालवण्यासाठी, आपल्यात नसलेले गुण आपल्यासाठी आणि अल्प प्रमाणात असलेल्या गुणांच्या वृद्धीसाठी प्रयत्न करतात ? आपल्यामध्ये अनेक दोष आहेत. यामुळे अनेकदा नुकसान होते, चुकीचे निर्णय घेतले जातात. मात्र या दोषांची सूची

बनवून येणाऱ्या वर्षात हे दोष कमी करण्यासाठी आणि सोबत आपल्यात नववर्षीन गुण आणण्याच्या दृष्टीने आपण संकल्प करतो का ?

यंदा असा संकल्पही करून पाहूया. दोषासोबत आपल्याला असलेला चुकीचा सवयी, व्यसने यांची सूची बनवूया आणि त्यासाठी कोणकोणते प्रयत्न करायला हवेत, कोणकोणाचे सहाय्य घ्यायला हवे हेही लिहून काढू.

आपले शारिरिक आणि मानसिक आरोग्य हे सर्वस्वी समाजावर अवलंबून आहे. त्यामुळे तो निरोपी, सुदृढ आणि सशक्त असणेही तितकेच महत्वाचे आहे.

भ्रष्टाचार, गुंडगिरी, स्त्रियांवरील अत्याचार, लहान मुलांचे शोषण, जातीपातीतील तंटे, तरुणांमधील व्यसनाधीनता, प्रमुख शहरांना पडत चाललेला अमली पदार्थांचा विळखा, ऑनलाईन गेमिंग ऑप्सना बळी पडत चाललेली तरुणाई, टीव्ही आणि गेम्स आदींच्या नादात लहान मुलांचे हरवत चाललेले बालपण, फास्ट फूड-जंक फूड आदीच्या आहारी गेल्यामुळे वाढत चाललेली आजारपणे, भाज्या-फळे, धान्य, दूध आणि दुग्धजन्य उत्पादने यांमधील भेसळ, अन्नपदार्थात वाढत चाललेला रासायनिका वापर, बनावट औषधांचे वाढते स्तोम, घरभेदी सिरियल्स, अश्लील-हिंसक वेबसिरिज आणि चित्रपट, मोबाईल मध्ये गुंतत चाललेले जीवन या सर्वांचा परिणाम म्हणून हरवत चाललेला सुसंवाद, पसरत चाललेली विश्वासघातकी वृत्ती यांसारख्या अनेक समस्या भेडसावत आहेत.

यासाठी राजकीय मंडळी किंवा सरकार काही करेल ही अपेक्षा करण्यापेक्षा या सर्वांच्या निर्मूलनासाठी मी काय करू शकतो याचा विचार सत्या वर्षाला निरोप देताना प्रत्येकाने करायला हवा.

माणसाच्या निष्काळजीपणाचे भयावह दर्शन

नाणूस, वाळपई येथील जय श्रीराम अखिल गोमंतक गोसंवर्धन केंद्रात घडलेली घटना अंमंमुख करणारी आहे. एका गायीच्या पोटातून तब्बल ४८ किलो ३०० ग्रॅम प्लास्टिक, पीट्टीसी पाईपचे तुकडे, चामड्याचा पड्डा, जुने रेनकोट, कापड, नायलॉन दोऱ्या व धातूची वायर शस्त्रक्रियेद्वारे काढण्यात आली. गोव्यातील अशा प्रकारची ही पहिलीच विक्रमी शस्त्रक्रिया मानली जात आहे. रस्त्यावर टाकलेला कचरा, विशेषतः प्लास्टिकमध्ये गुंडाळलेले अन्न, गायी नकळत खातात आणि त्याचे दुष्परिणाम त्यांच्या जीवावर बेततात, याचे हे जिवंत उदाहरण आहे. या यशस्वी शस्त्रक्रियेमुळे गायीचा जीव वाचला असला, तरी मानवी निष्काळजीपणा आणि प्लास्टिक कचऱ्याचे वाढते संकट यावर गंभीर प्रश्नचिन्ह उभे राहिले आहे.

ही घटना केवळ एका गायीपुरती मर्यादित नसून, पर्यावरण संरक्षण, कचरा व्यवस्थापन आणि मूक प्राण्यांबद्दलची आपली जबाबदारी याची जाणीव करून देणारी आहे. रस्त्यावर कचरा टाकणे थांबवणे आणि प्लास्टिकचा वापर कमी करणे, हाच अशा दुर्दैवी घटनांना आळा घालण्याचा खरा मार्ग आहे.

■ सौ.रमा देशमुख, नागपूर.

तांदूळ हे भारतीय खाद्य पदार्थातील मुख्य अन्न आहे. अनेकांना तर भाताशिवाय पोटही नसते. आपल्या आहारात तंदूळ खूप महत्त्वाचा आहे, डोसापासून रात्रीच्या जेवणापर्यंत भात आवश्यक झाला आहे. तथापि, आजच्या काळात लोक जास्त घाईत आहेत आणि तंदूळ व्यवस्थित शिजवत नाहीत, ज्यामुळे तांदळाच्या फायद्याऐवजी शरीराचे नुकसान होऊ लागते. आपले पूर्वीज स्वयंपाक करण्यापूर्वी काही काळ तंदूळ पाण्यात भिजत असत. ही केवळ चव किंवा सवयीची बाब नाही, तर हा एक स्वस्थ मार्ग आहे. आजच्या काळात अनेकांना तंदूळ धुण्याची आणि थेट शिजवण्याची घाई असते, परंतु तंदूळ पाण्यात भिजवण्यामागे अनेक गुणधर्म लपलेले असतात.

भातामध्ये काबोहायड्रेट्सचे प्रमाण भरपूर असते, जे शरीराला इंधन देऊन पुरवण्याचे काम करते. विशेषतः शारीरिक श्रम करणाऱ्या लोकांसाठी भात हा ऊर्जेचा मुख्य स्रोत आहे. तंदूळ हा नैसर्गिकरित्या ग्लूटेन-मुक्त असतो, त्यामुळे ज्यांना गव्हाची किंवा ग्लूटेनची अलर्जी आहे, त्यांच्यासाठी भात हा एक सुरक्षित आणि उत्तम पर्याय ठरतो.

भिजवलेल्या तांदळाचे आरोग्यदायी फायदे

तांदळावर जास्त प्रक्रिया केल्यामुळे त्यातील पोषक घटक आणि फायबर निघून जातात. ब्राऊन राइसवर प्रक्रिया कमी केलेली असते, यामध्ये फायबरचे प्रमाण भरपूर असते, जे पचनक्रिया सुधारण्यास आणि बद्धकोष्ठतेचा त्रास कमी करण्यास मदत करते.

तांदळावर जास्त प्रक्रिया केल्यामुळे त्यातील पोषक घटक आणि फायबर निघून जातात. ब्राऊन राइसवर प्रक्रिया कमी केलेली असते, यामध्ये फायबरचे प्रमाण भरपूर असते, जे पचनक्रिया सुधारण्यास आणि बद्धकोष्ठतेचा त्रास कमी करण्यास मदत करते.

भात पचायला हलका असतो, त्यामुळे पोटाच्या तक्रारी किंवा आजारपणात डॉक्टर भात खाण्याचा सल्ला देतात. भातामधील पोषक घटक पचनसंस्था सुरक्षित ठेवण्यास मदत करतात. भातामध्ये कोलेस्टेरॉल, सोडियम आणि फॅट्सचे प्रमाण नगण्य असते, ज्यामुळे तो हृदयाच्या आरोग्यासाठी पोषक ठरतो. ब्राऊन राइस किंवा हातसडीचा तंदूळ यामध्ये फायबर आणि जीवनसत्त्वे मुबलक प्रमाणात असतात, जे वजन नियंत्रित ठेवण्यास आणि रक्तातील साखर संतुलित राखण्यास मदत करतात.

योग्य प्रमाणात आणि योग्य वेळेत तंदूळ पाण्यात भिजवून ठेवल्याने त्यात असलेल्या फायटिक अॅसिडची पातळी कमी होते. हे फायदेकडे अॅसिड शरीराला लोह, कॅल्शियम आणि जरत सारख्या आवश्यक खनिजे शोषून घेण्यापासून प्रतिबंधित करते. भिजवण्याने हा अडथळा काही प्रमाणात कमी होतो.

आता रात्री उशिराही खुले राहणार सर्वोच्च न्यायालय

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ३१ : भारताचे सरन्यायाधीश सूर्यकांत यांनी न्यायप्रणाली अधिक लोकाभिमुख करण्याच्या दृष्टीने महत्वाची भूमिका स्पष्ट केली आहे. कायदेशीर आणिबाणीचा सामना करणारे नागरिक, तसेच रात्री उशिरा तपास संस्थाकडून अटक होण्याची शक्यता असलेले लोक आपल्या मूलभूत हक्कांचे संरक्षण करण्यासाठी मध्यरात्रीमुद्दाम सर्वोच्च न्यायालय किंवा उच्च न्यायालयांचे दार ठोठावू शकतील, असे त्यांनी सांगितले. अशा आपत्कालीन परिस्थितीत कामकाजाच्या वेळेपुरते मर्यादित न राहता, गरज भासल्यास कोणत्याही वेळी

न्यायालयात अपील करता येईल, अशी व्यवस्था उभारण्याचा आपला प्रयत्न

असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले.

प्रलंबित घटनात्मक याचिकांचा निपटारा वेगाने करण्यासाठी अधिकाधिक घटनात्मक खंडपीठे स्थापन करणे हे आपले प्राधान्य असल्याचेही सरन्यायाधीशांनी नमूद केले. या याचिकांमध्ये अनेक महत्वाचे घटनात्मक प्रश्न उपस्थित झाले असून, त्यात बिहारमध्ये सुरू झालेल्या आणि आता अनेक राज्यांमध्ये राबवण्यात येत असलेल्या मतदार याद्यांच्या विशेष सघन पुनरावृत्ती प्रक्रियेच्या वैधतेला आव्हान देणाऱ्या याचिकांचाही समावेश आहे. धार्मिक स्वातंत्र्य आणि महिलांच्या

हक्कांमधील संघर्षांशी संबंधित प्रकरणांवर निर्णय घेण्यासाठी नऊ न्यायाधीशांचे खंडपीठ स्थापन करता येईल का, याचाही विचार सुरू असल्याचे त्यांनी सांगितले. न्यायालयीन कामकाज अधिक शिस्तबद्ध करण्याच्या दृष्टीने वकिलांना युक्तिवादसाठी अमर्याद वेळ देण्याची पद्धत बंद करण्याचा निर्णयही त्यांनी घेतला आहे. यापुढे युक्तिवाद पूर्ण करण्यासाठी कठोर वेळमर्यादा लागू केल्या जातील. अंबानी बंधूंपैकी वादासारखा, ज्यामध्ये तब्बल २६ दिवस युक्तिवाद झाले, तसा प्रकार पुन्हा घडू नये, असे त्यांनी स्पष्ट शब्दांत सांगितले.

गरिब याचिकाकल्यांना केवळ मोफत कायदेशीर मदत मिळणे पुरेसे नाही, तर त्यांच्या प्रकरणांना देखील न्यायालयात समान वेळ आणि महत्त्व मिळाले पाहिजे, यावर सरन्यायाधीशांनी भर दिला. न्यायमूर्ती सूर्यकांत यांनी सर्वोच्च न्यायालयात न्यायाधीश म्हणून कार्यरत असताना कलम ३७०, देशद्रोह कायदा आणि पेगासस प्रकरण यांसारख्या अनेक महत्वाच्या खटल्यांमध्ये निर्णायक भूमिका बजावली आहे. २४ नोव्हेंबर २०२५ रोजी त्यांनी भारताचे सरन्यायाधीश म्हणून शपथ घेतली असून, त्यांचा कार्यकाळ ९ फेब्रुवारी २०२७ पर्यंत राहणार आहे.

चालत्या कारमध्ये विवाहितेवर गँगरेप

■ वृत्तसंस्था, फरीदाबाद, दि. ३१ :

हरियाणातील फरीदाबादमध्ये एक धक्कादायक घटना घडली आहे. हलपट रेल्याच्या बहाण्याने दोन तरुणांनी चालत्या गाडीत २५ वर्षीय विवाहित महिलेवर सामूहिक बलात्कार केला. तिने प्रतिकार केला तेव्हा त्यांनी तिला बेदम मारहाण केली आणि नंतर तिला रस्त्याच्या कडेला फेकून दिले, ज्यामुळे ती अडकून पडली. गंभीर अवस्थेत महिलेला रुग्णालयात दाखल करण्यात आले आहे. पोलिसांनी गुन्हा दाखल करून तपास सुरू केला आहे.

पीडितेच्या बहिणीच्या म्हणण्यानुसार, महिला रात्री १२:०० वाजता चरी जाण्यासाठी गाडीची वाट पाहत होती. दोन तरुणांना घेऊन जाणारी मारुती सुझुकी इको व्हॅन थांबली तेव्हा त्यांनी तिला लिफ्ट देऊ केली. ती चढताच व्हॅन गुरुग्राम-फरीदाबाद रस्त्याच्या दिशेने वेगाने निघाली. असा आरोप आहे की दोघांनी तिच्यावर गाडीत बलात्कार केला आणि सुमारे दोन तास तिला फिरवले. पीडितेच्या बहिणीच्या म्हणण्यानुसार, महिलेने प्रतिकार केला, परंतु त्यांनी तिला मारहाण केली. पहाटे ३:०० वाजताच्या सुमारास त्यांनी तिला चालत्या व्हॅनमधून फेकून दिले. तिच्या चेहऱ्यावर आणि डोक्यावर गंभीर दुखापत झाली, ज्यामुळे डॉक्टरांना तिचा चेहऱ्यावर टाके लावावे लागले.

जखमी महिलेने तिच्या बहिणीला मदतीसाठी बोलावले. ती घटनास्थळी पोहोचली आणि तिला रुग्णालयात घेऊन गेली. सुरुवातीला तिला फरीदाबाद सिव्हील हॉस्पिटलमध्ये दाखल करण्यात आले, नंतर तिची प्रकृती बिघडल्याने एका खाजगी हॉस्पिटलमध्ये हलवण्यात आले. डॉक्टरांनी तिला साक्ष देण्यास अयोग्य घोषित केले. बहिणीच्या तक्रारीवरून पोलिसांनी एफ.आय.आर नोंदवला आहे. आरोपींवर भारतीय दंड संहितेच्या कलम १७६(ड) (सामूहिक बलात्कार), ३२३ (हल्ला) आणि ३४ (सामान्य हेतू) अंतर्गत आरोप ठेवण्यात आले आहेत. गुन्हे शाखेने दोन्ही संशयितांना ताब्यात घेतले आहे आणि व्हॅन जप्त केली आहे.

चमोलीमध्ये बोगद्यात दोन लोको ट्रेनची टक्कर, ७० जण जखमी

■ वृत्तसंस्था, चमोली, दि. ३१ :

उत्तराखंडमधील चमोली जिल्ह्यात एक मोठा अपघात झाला आहे. पिपलकोटी येथील टिहरी हायड्रो डेव्हलपमेंट कॉर्पोरेशनच्या बोगद्यात कामगारांना घेऊन जाणाऱ्या दोन लोको ट्रेन एकमेकांवर आदळल्या. या अपघातात सत्तर कामगार जखमी झाले. मंगळवारी रात्री १० वाजता शिफ्ट बदलताना हा

अपघात झाला. दोन्ही ट्रेनमध्ये १०८ कामगार होते.

तांत्रिक बिघाडामुळे मागून एक ट्रेन दुसऱ्या ट्रेनवर आदळल्याचे प्राथमिक तपासात समोर आले आहे. आत असलेले कामगार स्वतःवर नियंत्रण ठेवू शकले नाहीत आणि अनेक जण आत फेकले गेले. या घडकेमुळे बोगद्यात ओरड आणि धक्काट पसरली, कामगारांना बाहेर

पडण्याचा मार्ग सापडत नव्हता. अधिकारी सध्या घटनास्थळाची पाहणी करत आहेत आणि संबंधित अधिकाऱ्यांना आवश्यक सूचना देण्यात आल्या आहेत. अपघाताची माहिती मिळताच प्रकल्प व्यवस्थापन आणि स्थानिक प्रशासनाचे पथक तात्काळ घटनास्थळी पोहोचले. त्यांनी मदत आणि बचाव कार्य सुरू केले. जखमींना रुग्णवाहिका आणि इतर

वाहनांनी गोपेश्वर जिल्हा रुग्णालयात हलवण्यात आले. जिल्हा रुग्णालयातील डॉक्टरांनी सांगितले की, बहुतेक कामगारांना किरकोळ दुखापत झाली आहे, तर काहींना गंभीर दुखापतीमुळे विशेष निरीक्षाखाली ठेवण्यात आले आहे. जखमी झालेल्या ४२ कामगारांवर गोपेश्वर जिल्हा रुग्णालयात उपचार सुरू आहेत.

२०२५ च्या अखेरीस भारताची मोठी झेप जगातील चौथ्या क्रमांकाची अर्थव्यवस्था बनला भारत

■ वृत्तसंस्था, नवी दिल्ली, दि. ३१ :

भारताच्या विकासप्रवासात २०२५ हे वर्ष निर्णायक ठरले आहे. या काळात देशाच्या अर्थव्यवस्थेला बळ मिळाले, रोजगारस्थितीत लक्षणीय सुधारणा झाली, महागाईचा दबाव कमी झाला आणि निर्यातीला स्थैर्य लाभले. या सकारात्मक घडामोडींमुळे भारताने जगजगतात मागे टाकत जगातील चौथी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था म्हणून स्थान मिळवले आहे.

चालू आर्थिक वर्षाच्या दुसऱ्या तिमाहीत देशाच्या सकल देशांतर्गत उत्पादनात ८.२ टक्के वाढ नोंदवण्यात आली. ही वाढ प्रामुख्याने मजबूत देशांतर्गत मागणीमुळे शक्य झाली. नोव्हेंबर २०२५ मध्ये बेरोजगारीचा दर घटून ४.७ टक्क्यांवर आला. विशेषतः महिलांच्या बेरोजगारीत झालेली मोठी घट यामागील महत्वाची कारणे ठरली. याच काळात व्यापार आणि निर्यात क्षेत्रातही सकारात्मक वातावरण दिसून आले. नोव्हेंबर २०२५ मध्ये भारताची निर्यात ३८ अब्ज डॉलर्सच्या पुढे गेली, जी जानेवारी महिन्यात सुमारे ३६ अब्ज डॉलर्स इतकी होती. २०२५ दरम्यान ब्रिटन, ओमान आणि न्यूझीलंड यांसारख्या देशांशी व्यापार भागीदारी अधिक करण्यात आली. त्यामुळे जागतिक बाजारपेठेत भारताची

उपस्थितीत वाढली असून नव्या आणि उद्योगेन्मुख बाजारांपर्यंत पोहोच सुलभ झाली आहे. आंतरराष्ट्रीय स्तरावर मिळणारा सातत्यपूर्ण विश्वास, भक्कम देशांतर्गत मागणी, घटती बेरोजगारी आणि नियंत्रणात येत असलेली

महागाई यामुळे भारत २०४७ पर्यंतच्या विकास उद्दिष्टांच्या दिशेने स्थिर आणि भक्कम वाटचाल करण्याच्या स्थितीत पोहोचला आहे.

२०२५ मध्ये देशाच्या सुधारणांबद्दलच्या एका सरकारी प्रकाशनात म्हटले आहे - "४.१८ ट्रिलियन अमेरिकन डॉलर्सच्या सकल देशांतर्गत उत्पादनासह (जीडीपी) भारताने जगजगतात मागे टाकून जगातील चौथी सर्वात मोठी अर्थव्यवस्था बनली आहे आणि पुढील २.५ ते ३ वर्षांत जर्मनीला तिसऱ्या स्थानावरून मागे टाकून २०३० पर्यंत ७.३ ट्रिलियन अमेरिकन डॉलर्सच्या अंदाजे जीडीपीसह ते स्थान मिळवण्यास सज्ज आहे."

जम्मू-काश्मीरमध्ये हाय अलर्ट

■ वृत्तसंस्था, जम्मू, दि. ३१ :

नवीन वर्षांच्या पारवर्षीभूमीवर जम्मू आणि काश्मीरमध्ये सुरक्षा यंत्रणा कमाळीच्या सतर्कतेत ठेवण्यात आल्या आहेत. नियंत्रण रेषेवर वाढत्या हालचाली लक्षात घेता संपूर्ण ७४० किलोमीटर लांबीच्या एलओसीवर हाय अलर्ट जारी करण्यात आला आहे. गुप्तचर संस्थांकडून मिळालेल्या माहितीनुसार सीमेपलीकडील सुमारे ६० लॉचरपंडरून शंबरून अधिक दहशतवादी

घुसखोरीच्या तयारीत असल्याचा अंदाज वर्तवण्यात आला आहे. ही घुसखोरी नवीन वर्षांच्या पूर्वसंध्येला होण्याची शक्यता असल्याने भारतीय लष्कर आणि सीमा सुरक्षा दलांनी सुरक्षा व्यवस्था अधिकच कडक केली आहे. डोंगराळ आणि अत्यंत कठीण भूप्रदेशात, सुमारे १३ हजार फूट उंचीवरही अतिरिक्त बंदोबस्त तैनात करण्यात आला असून बीएसएफचे जवान दिवसरात्र पहरा देत आहेत.

जर्मनीच्या बँकेतून २९० कोटींची चोरी

■ वृत्तसंस्था, बर्लिन, दि. ३१ :

जर्मनीतील गेलॅक्सीकॅचन शहरात असलेल्या स्पार्कस बँकेत २९० कोटी रुपयांची चोरी झाली. चोरांनी बँकेच्या पार्किंग गॅरिजच्या भिंतीला मोठे भगदाड पाडले आणि थेट तिजोरीपर्यंत पोहोचले. त्यानंतर त्यांनी ३,२५० हून अधिक सेफ डिपॉझिट लॉकर तोडले आणि त्यातील रोकड व मौल्यवान दागिने घेऊन पळ काढला. पोलिसांनुसार, चोरांनी ही चोरी खिसमसह्यच्या सुदुरांमध्ये केली, जेव्हा बहुतेक ठिकाणे आणि कार्यालये बंद होती. असे मानले जात आहे की, गुन्हेगारांनी हा काळ जाणूनबुजून निवडला जेणेकरून कोणासाठी संशय येऊ नये आणि परिसरात लोकांची वर्दळही कमी असावी.

आर्थिक देणग्यांमुळे निकोप लोकशाहीचे व कायद्यांचे अस्तित्व धोक्यात?

सर्वोच्च न्यायालयाने फेब्रुवारी २०२४ मध्ये निवडणूक रोखे योजनेला नियम बाह्य ठरवून ती योजना खारीज केली.

तरीही भाजपच्या निधी संकलनात लक्षणीय वाढ झालेली आढळून आली आहे. निवडणुक रोखांद्वारे देणग्या देण्याची योजना रद्द झाल्यानंतर सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षात लोकसभेच्या निवडणुका झाल्या. त्याच वर्षात भाजपला ६०८८ कोटी रुपयांच्या देणग्या प्राप्त झाल्या. ही रक्कम २०२३-२४ मध्ये मिळालेल्या ३९६७ कोटी रुपयांच्या देणग्यापेक्षा सुमारे ५३ टक्क्यांनी जास्त आहेत. भाजपला मिळालेल्या देणग्या बाबतची नोंद पक्षाच्या २०२४-२५ वर्षीच्या देणग्या विषयक अहवालात नमुद करण्यात आली आहे.

बीजेपीच्या तुलनेत काँग्रेस पक्षाला ५२२ कोटी रुपए मिळाले आहे. सन २०२३-२४ मध्ये मिळालेल्या ११२९.६६ कोटी रुपयांच्या रकमेपेक्षा अद्यावून कमी आहे. ही पक्षाच्या देणगी मध्ये झालेली लक्षणीय घट आहे. काँग्रेसने निवडणूक आयोगाकडे सादर केलेल्या योगदान अहवालानुसार ५२२.१३ कोटीपैकी ६० टक्के म्हणजे ३१३.७६ कोटी रुपए इतकी रक्कम निवडणुक रोखांमधून प्राप्त झाली आहे.

सन २०२४-२५ मध्ये निवडणुक रोखांद्वारे मिळालेल्या देणगीतील निम्म्याहून अधिक रक्कम ही टाटा, ओ पी जिंदाल समुह, एल अँड टी, मेधा ईंजिनअरिंग, अशोक लेलॅंड, डीएलएफ, महिंद्रा या कंपन्यांनी दिली आहे. या आर्थिक वर्षात राजकीय पक्षांना एकूण ३८११.३७ कोटी रुपए देणगी देण्यात आली. या कंपन्यांनी मिळून २१०७ कोटींची देणगी दिली. केद्राने निवडणुक रोखांपासून मिळालेल्या रकमेची माहिती ही आरटीआय-९५ कायद्या अंतर्गत मिळणार नाही याची तरतुद करून ठेवली होती. येथेच शंकेची पाल चुकचुकली होती. जनता यापासून अनभिज्ञ नव्हती. परंतु कायद्याने जनतेचे हात बांधले गेले होते. यास सुप्रीम कोर्टाच्या निर्णयाने छेद दिला गेला. तरीही शेपूट वाकडे ते वाकडेच राहिलेले दिसून येते आहे. या प्रकारामुळे लोकशाही ही भांडवलशाहीच्या दावणीला बांधली गेली आहे. असे लक्षात येते आहे. केद्र सरकार शेतक-यांबाबत का दुजाभाव करत आहे? याचे उत्तर यात दडलेले आहे. हे यावरून कळून येते आहे. कुठलेही शेतकरी हे निवडणुक बोंड खरेदी

करीत नाहीत. कारण त्यांना याची गरज पडत नाही. कृषी व्यवहाराला कुठलाही कर लागत नाही.

शेतक-यांचा व्यवसाय हा नंबर दोनचा नाही. शेतीचे पीक हे आआआण ५२ कशी सोने असते. यात मुळतः कुठलीही भेसळ नसते. यात नंतर भेसळ करून व्यापारी वारेमाप किंमत

आकारतात ही बाब वेगळी. त्यांना त्यांच्या वस्तूची विक्री किंमत ठरवता येते. परंतु शेतक-यांना स्वतःच्या मालाची किंमत ठरविता येत नाही. ही विडंबना केव्हा दूर होणार आहे? व्यावसायिक, उद्योगपती यांचे पक्षीय निधीत बरेच योगदान असते. कुठलेही धंदवाईक, उद्योगपती हे बोर देऊन आवक्य काढण्यात पटाईत असतात. ते सरकारकडून सरकारी जमीन हडपतात. यावर आपले उद्योग उभारतात. मोठ मोठे कर्ज घेतात आणि स्वतः जवळील पैसा खर्च न करता सरकारी अनुदानातून आपला

उद्योग उभारतात. जेणेकरून उद्याला उद्योग डबचाईला गेला तरी आपल्याला याची झळ पोहचणार नाही याची काळजी घेतात. पक्षीय देणग्यांमुळे राज्यकर्ते त्यांच्या धोरणांविरोधात सहसा जात नाहीत. याचा फटका सामान्य जनतेला बसतो आहे. गडचिरोली सारख्या भागात पेसा कायदा गुंडाळून ठेवून कामे होत आहेत. उद्योजक आपले उद्योग उभारतांना पर्यावरणाविरोधात भूमिका घेतात. तरीही केद्र व राज्य सरकार त्यांना वाटेल ती मदत करण्यास तयार असतात. याच कारणांने लोकशाहीतील कायदे हे पायदळी तुडवले जात आहेत. पक्षीय फंडाचा वापर करून जनतेची मते ही निवडणुकीत खरेदी केली जात आहेत.

पैशातून सत्ता अन सत्तेतून पैसा या विचाराचा पगडा यामुळे प्रगल्भ झाला आहे. ही लोकशाही प्रक्रियेला लागलेली कीड आहे. यामुळे लोकशाही प्रक्रिया धोक्यात आली आहे. निवडणुकीचा खर्च लाखांमध्ये, करोडोमध्ये केला जातो आहे. मग सामान्य व गरीब जनता हा पैसा कुठून आणणार? यासाठी तीला कुठल्यातरी पक्षाचा आधार हा घ्यावा लागतो आहे. मग त्या पक्षाची धोरणे पटो वा न पटोत. याचा विचार कोण करणार आहेत? यामध्ये बदल घडवून आणण्याचे आव्हान आजच्या तरुणांने स्विकारले पाहिजे. तरच भारतीय लोकशाही जीवत असावी आहे. अन्यथा ती भांडवलदारांच्या हातचे बाहुले बनणार आहे. हे विसरून कसे चालेल. ■■■

खादूश्याम मंदिर ७२ तास दर्शनासाठी सुरू

■ वृत्तसंस्था, जयपूर, दि. ३१ :

राजस्थानमधील खादूश्याम जी मंदिरात नववर्ष मेळू जोरात सुरू आहे. देश-विदेशातून लाखो भाविक बाबा श्यामाचे दर्शन घेण्यासाठी आले असून, मंदिर समितीने भाविकांसाठी विशेष व्यवस्था केली आहे. मेळव्यारम्यान मंदिर २४ तास खुले राहील आणि भाविक सलग ७२ तास दर्शन घेऊ शकतील. व्हीआयपी दर्शनाची व्यवस्था सध्या रद्द असून, सर्व भाविक सामान्य पद्धतीने दर्शन घेत आहेत.

सुरक्षा, गर्दी नियंत्रण आणि पार्किंगसाठी प्रशासनाने व्यापक तरतुद केली आहे. रिंग-खादू मार्ग वाहनांसाठी बंद राहणार असून, सुरक्षित आणि सुव्यवस्थित दर्शनासाठी स्वतंत्र प्रवेशद्वार तयार करण्यात आले आहेत. मंदिरातील सजावट देश-विदेशातून आणलेल्या फुलांनी केली असून, भक्तांचा उत्साह पाहण्यासारखा आहे. श्री श्याम मंदिर समितीचे मंत्री मानवंद सिंह चौहान

म्हणाले की, मंगळवारपासून गुरुवारपर्यंत तीन दिवस मंदिर सतत खुलू राहील. या कालावधीत दररोज पाच आरत्या पार पाडल्या जातील, तसेच रात्री दोन तास वगळता मंदिर दर्शनासाठी खुले राहणार आहे. भाविक व्यवस्थित पद्धतीने मंदिरात जाऊन नववर्षाचा आनंद घेऊ शकतील.

सामान्य दिवसांमध्ये मंदिर सोमवार ते शुक्रवार दुपारी २ ते ४ वाजेपर्यंत आणि शवण आरतीनंतर रात्री बंद असते. मात्र, मेळव्यारम्यान अपेक्षित गर्दी आणि भक्तांची श्रद्धा लक्षात घेऊन मंदिर समितीने दिवस आणि रात्र खुले ठेवण्याचा निर्णय घेतला आहे. अंदाजे ३१ डिसेंबर आणि १ जानेवारी दरम्यान सजावट देश-विदेशातून आणलेल्या फुलांनी केली असून, भक्तांचा उत्साह पाहण्यासारखा आहे. श्री श्याम मंदिर पूर्णपणे वाहन-मुक्त क्षेत्र म्हणून घोषित करण्यात आला आहे.

भीमा कोरेगाव शौर्य दिन

सामाजिक समतेच्या संघर्षाची प्रेरणागाथा

भारतीय समाजाच्या इतिहासात काही घटना केवळ लष्करी विजय किंवा पराभव म्हणून मर्यादित राहत नाहीत, तर त्या सामाजिक परिवर्तनाच्या, आत्मसन्मानाच्या आणि समानतेच्या संघर्षाचे प्रतीक बनतात. १ जानेवारी रोजी साजरा होणारा भीमा कोरेगाव शौर्यदिन ही अशीच एक ऐतिहासिक घटना आहे. १८१८ साली भीमा नदीच्या काठावर घडलेली भीमा कोरेगावची लढाई ही केवळ इंग्रज आणि पेशवाई यांच्यातील संघर्ष नव्हता, तर तो तत्कालीन सामाजिक विचमतेविरुद्ध उभा राहिलेल्या शोषित, वंचित आणि उपेक्षित समाजजटांच्या आत्मसन्मानाचा लढा होता. म्हणूनच हा दिवस केवळ इतिहासातील एक पान नसून, आजही सामाजिक समतेच्या संघर्षाला दिशा देणारा प्रेरणास्तंभ आहे.

पेशवाईच्या काळात भारतीय समाजावर कडव्या जातिव्यवस्थेचे जाचक आरोप होत. विशेषतः महार, मांग, चांभार यांसारख्या दलित समाजघटकांवर अमानवी निर्बंध लादले गेले होते. सार्वजनिक विहिरी, मांदरे, शिक्षण, प्रतिष्ठा आणि मानवी हक्क यांपासून त्यांना दूर ठेवण्यात आले होते. अशा स्थितीत पेशवाईरोधात उभे ठाकलेले महार समाजातील सैनिक इंग्रज सैन्यात सहभागी झाले आणि त्यांनी भीमा कोरेगावच्या रणांगणावर पराक्रम गाजवला. संख्येने कमी असूनही त्यांनी पेशव्यांच्या बलाढ्य सैन्याला रोखले. या विजयाने दलित समाजाला केवळ लष्करी यश मिळाले नाही, तर त्यांनी सामाजिक अपमानाच्या इतिहासाला छेद दिला.

समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहता, भीमा कोरेगावची लढाई ही सत्ता, जात आणि प्रतिष्ठा यांच्यातील संघर्षाचे प्रतीक आहे. तत्कालीन सामाजिक रचना ही सत्ताधारी उच्चवर्णीयांच्या बाजूने झुकलेली होती. पेशवाई ही केवळ राजकीय सत्ता नव्हती, तर ती धार्मिक-सामाजिक वर्चस्वाचीही प्रतिनिधी होती. अशा व्यवस्थेविरुद्ध उभा राहणे म्हणजे केवळ युद्ध जिंकणे नव्हे, तर सामाजिक मानसिकतेला आव्हान देणे होते. महार सैनिकांनी हे आव्हान स्वीकारले आणि इतिहासात आपले नाव कोरले.

या घटनेचे महत्त्व डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांनी ओळखले. त्यांनी १ जानेवारी १९२७ रोजी भीमा कोरेगाव येथील विजयस्तंभाला मानवंदना दिली. त्या दिवसापासून भीमा कोरेगाव शौर्यदिनाला सामाजिक चळवळीचे स्वरूप प्राप्त झाले. डॉ. आंबेडकरांसाठी हा विजय ब्रिटिशांच्या बाजूने मिळालेला लष्करी यश नव्हता, तर तो अस्पृश्यतेविरुद्ध उभ्या राहिलेल्या आत्मसन्मानाचा विजय होता. त्यांनी या घटनेचा उपयोग दलित समाजात स्वाभिमान, संघटन आणि संघर्षाची चेतना निर्माण करण्यासाठी केला.

डॉ. राजेंद्र बगाटे
(लेखक समाजशास्त्राचे अभ्यासक आहेत)
bagate.rajendra5@gmail.com

भीमा कोरेगाव शौर्यदिनाचे समाजशास्त्रीय महत्त्व समजून घेताना स्मृती-राजकारण या संकल्पनेचा विचार करणे आवश्यक आहे. कोणता इतिहास सांगितला जातो, कोणता दडपला जातो आणि कोणत्या स्मृती जपल्या जातात, यावर समाजाची दिशा ठरते. पारंपरिक इतिहास लेखनात दलित, स्त्रिया आणि वंचित समाजघटकांचे योगदान दुर्लक्षित राहिले. भीमा कोरेगावची आठवण ही या

दुर्लक्षित इतिहासाला केंद्रस्थानी आणणारी आहे. म्हणूनच हा दिवस केवळ भूतकाळाची आठवण नाही, तर इतिहास पुन्हा मांडण्याचा सामाजिक प्रयत्न आहे.

आज भीमा कोरेगाव शौर्यदिन मोठ्या प्रमाणावर साजरा केला जातो. देशभरातून लाखो लोक या ठिकाणी एकत्र येतात. ही केवळ श्रद्धांजली नसून, ती एक सामाजिक जाणीव आहे. या एकत्र येण्यामागे समानतेची आकांक्षा, संविधानिक मूल्यांची निष्ठा आणि अन्यायाविरुद्धाचा आवाज दडलेला आहे. समाजशास्त्रीय दृष्टिकोनातून पाहता, हा मेळव्या सामूहिक ओळख निर्माण करतो. जात, वर्ग, प्रदेश यापलीकडे जाऊन लोक एकमेकांशी जोडले जातात.

मात्र, भीमा कोरेगाव शौर्यदिनाच्या संदर्भात उद्भवणारे वाद आणि संघर्षही समाजशास्त्रीय विश्लेषणाची मागणी करतात. काही घटकांना हा दिवस अस्वस्थ करतो, कारण तो पारंपरिक सत्तासंरचनांना प्रश्न विचारतो. इतिहासाचे वेगवेगळे अर्थ लावले जातात आणि स्मृतींवर अधिकार मिळवण्यासाठी संघर्ष होतो. या पारवर्षीभूमीवर, समाजात संवाद, समज आणि सहअस्तित्वाची गरज अधोरेखित होते. भीमा कोरेगावची प्रेरणा संघर्षाची असली, तरी तो संघर्ष मानवी मूल्यांसाठी आहे, द्वेषासाठी नव्हे.

आजच्या काळात, जेव्हा संविधानिक मूल्ये, सामाजिक समता आणि लोकशाहीवर विविध प्रकारचे आव्हाने येत आहेत, तेव्हा भीमा कोरेगाव शौर्यदिन अधिकच महत्त्वाचा ठरतो. हा दिवस आपल्याला सांगतो की अधिकार सहज मिळत नाहीत; त्यासाठी संघर्षाची गरज असते. समाजशास्त्रीय दृष्टीने, हा दिवस सामाजिक गतिशीलतेचा संदेश देतो. इतिहासात दडपल्या गेलेल्या समाजघटकांनी शिक्षण, चळवळ आणि संविधानाच्या माध्यमातून आपले स्थान बदलू शकते, हे भीमा कोरेगावचे प्रतीक आहे. म्हणूनच, भीमा कोरेगाव शौर्यदिन साजरा करताना केवळ भूतकाळाचा गौरव न करता वर्तमान आणि भविष्याचा विचार करणे आवश्यक आहे. जातीय द्वेष, सामाजिक बहिष्कार आणि अपमानात यांना नकार देत, समतेवर आधारित समाज उभारण्याचा संकल्प करण्याची ही वेळ आहे. डॉ. आंबेडकरांनी दिलेल्या संविधानिक मूल्यांच्या चौकटीत राहून, लोकशाही मार्गाने संघर्ष करण्याची प्रेरणा भीमा कोरेगाव आपल्याला देते. अखेरीस असे म्हणता येईल की, भीमा कोरेगाव शौर्य दिन हा केवळ एका लढाईचा स्मृतिदिन नाही, तर तो सामाजिक न्यायाच्या दीर्घ संघर्षाचा प्रतीकात्मक उत्सव आहे. हा दिवस आपल्याला इतिहासातून शिकवतो की, अन्याय कितीही खोल रुजलेला असला, तरी संघर्षात स्वच्छता, आत्मसन्मान आणि समानतेची जाणीव त्याला आव्हान देऊ शकते. म्हणूनच १ जानेवारी हा दिवस शौर्याचा, स्वाभिमानाचा आणि सामाजिक परिवर्तनाच्या अखंड प्रवासाचा साक्षीदार ठरतो. ■■■

भीमा कोरेगावची शौर्यगाथा आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे विचार

१ जानेवारी १८१८ रोजी पुण्याजवळील भीमा कोरेगाव येथे घडलेली लढाई ही केवळ दोन सैन्यांमधील संघर्ष नव्हता, तर ती सामाजिक अन्यायाविरुद्ध उभ्या राहिलेल्या शोषितांच्या आत्मसन्मानाची ऐतिहासिक साक्ष आहे. पेशवाईच्या अन्यायी, जातीय वर्चस्वशाही व्यवस्थेविरुद्ध लढणाऱ्या महार सैनिकांनी दाखवलेले शौर्य आजही सामाजिक समतेच्या लढ्याचे प्रेरणास्थान आहे.

या युद्धात ईस्ट इंडिया कंपनीच्या सैन्यातील महार समाजातील सैनिकांनी पेशव्यांच्या प्रचंड सैन्याचा पराभव केला. संख्येने कमी असूनही त्यांनी दाखवलेले धैर्य, शिस्त आणि आत्मविश्वास हा इतिहासातील महत्त्वाचा टप्पा ठरला. पेशवाईच्या काळात ज्यांना अस्पृश्यतेचे, अन्यायाचे आणि अपमानाचे जीवन जगावे लागले, त्याच समाजाने रणांगणावर विजय मिळवून अन्यायाच्या व्यवस्थेला आव्हान दिले. हीच शौर्यगाथा पुढे डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांनी नव्या अर्थाने समाजासमोर मांडली.

बाबासाहेबांनी भीमा कोरेगावचा इतिहास केवळ गौरवासाठी नव्हे, तर स्वाभिमान, समानता आणि हक्कांच्या संघर्षाचे प्रतीक म्हणून मांडला. त्यांनी १ जानेवारी १९२७ रोजी विजयस्तंभाला भेट देऊन या लढाईला सामाजिक क्रांतीचे अधिष्ठान दिले. डॉ. आंबेडकरांचे विचार स्पष्ट होते, इतिहास हा केवळ राजे-महाराजांचा नसतो, तर तो शोषित-वंचितांच्या संघर्षाचाही असतो. भीमा कोरेगावची गाथा ही बाबासाहेबांच्या विचारांशी पूर्णतः सुसंगत आहे. स्वातंत्र्य, भारताच्या उभारणीचा मार्ग आहे. ■■■

प्रमोद जांभूरकर
९८२३९६९०९७

समता, बंधुता आणि न्याय ही मूल्ये त्यांच्या विचारांचा गाभा होता. सामाजिक गुलामगिरी, जातीय अन्याय आणि मानवी प्रतिष्ठेचा अपमान याविरुद्ध लढण्यासाठी बाबासाहेबांनी संविधानाचा मार्ग दिला. भीमा कोरेगावचा विजय हा त्या संघर्षाचा ऐतिहासिक आरंभ मानला जातो.

आज भीमा कोरेगाव हे केवळ एक युद्धस्थळ राहिलेले नाही, तर ते दलित अस्मितेचे, आत्मसन्मानाचे आणि लोकशाही मूल्यांचे प्रतीक बनले आहे. दरवर्षी लाखो अनुयायी येथे येऊन शहीदांना अभिवादन करतात. मात्र, या ऐतिहासिक स्मृतीभोवती वाद, हिंसा आणि राजकीय गैरवापर प्रचारात घडत आहेत. हे प्रकार भीमा कोरेगावच्या मूळ आशयाला छेद देणारे आहेत. आज

अनेक निष्ठावंतांचा भाजपाला रामराम

■ महासागर प्रतिनिधी, नागपूर, दि. ३१ :

शिस्तप्रिय पक्ष अशी ओळख असलेल्या भारतीय जनता पक्षासमोर महापालिका निवडणुकीत बंडखोरांचे मोठे आव्हान उभे ठाकले आहे. तिकीट न मिळाल्याने अनेक नाराज इच्छुकांनी अपक्ष म्हणून अर्ज दाखल केला तर काहींनी अन्य पक्षांकडून अर्ज दाखल केला.

महापालिका निवडणुकीमध्ये उमेदवारी मिळवण्यासाठी मोठ्या प्रमाणावर गर्दी झाली होती. १६५० इच्छुकांनी भाजपकडे अर्ज करून मुलाखती दिल्या होत्या. यातून भाजपने ३०० उमेदवारांची निवड करण्यात आली. त्यातून १५१ उमेदवारांची निवड करण्यात आली.

अनेक इच्छुकांना उमेदवारी मिळाली नाही. त्यामुळे काहींनी छोट्या पक्षांकडून उमेदवारी अर्ज केले. तर काहींनी पक्षांकडून आणि अपक्ष असे दोन अर्ज भरले. बंडखोरांमध्ये भाजपचे नेते आणि माजी नगरसेवक राजू

नागुलवार यांनी राष्ट्रवादी काँग्रेस अजित पवार गटाकडून उमेदवारी अर्ज भरला. याशिवाय भाजपचे हरीश दिवेंडवार, कमल मेहता, माजी नगरसेविका स्नेहल गिहारे यांनीही अपक्ष उमेदवारी अर्ज दाखल केला. त्यामुळे बंडखोरांची समजूत काढणे हे आव्हान राहणार आहे.

राजीनामा सत्र

भाजप आणि शिवसेना शिंदे गटामध्ये युती झाली असली तरी नाराजांची संख्या प्रचंड आहे. त्यामुळे अनेक भागातील पदाधिकारी राजीनामे देत आहेत. भाजपचे आमदार कृष्णा खोपडे यांचा मुलगा रोहित खोपडे यांनी देवदत्त डेहनकर यांनी पक्षाने उमेदवारी नाकारल्याने पक्षाच्या प्राथमिक सदस्यत्वाचा राजीनामा दिला आहे. डेहनकर हे मुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांचे निकटस्थ मानले जातात. माजी महापौर अर्चना डेहनकर यांना उमेदवारी नाकारल्याने त्या नाराज होत्या.

■ महासागर प्रतिनिधी, वर्धा, दि. ३१ :

हिंगणघाट तालुक्यातील सेलू मुरपड ग्रामपंचायत अंतर्गत वैजापूर येथे धरणाच्या कालव्यात आज एक वाघ मृतावस्थेत आढळून आला. एका शेतकऱ्यास ते दिसून येताच त्याने वन विभागास याची सूचना दिली. हा पट्टेदार वाघ नसून वाघीण असल्याचे स्पष्ट झाले आहे. पशु वैद्यकीय डॉक्टर व वन अधिकारी तसेच वन्यजीव संरक्षण समिती सदस्य यांच्या उपस्थितीत मृतदेहाचे शव विच्छेदन करण्यात आले आहे. वाघीणीचा मृतदेह दिसून येताच बऱ्याच तोबा गर्दी

शॉक देऊन वाघीणीची शिकार

उसळली. त्यामुळे वन अधिकारी यांनी घटनास्थळी पोहचून मृतदेह ताब्यात घेतला. ही वाघीण वर्धा वन क्षेत्रातील नसल्याचे स्पष्ट झाले आहे. घटनास्थळ सेलू मुरपड हे चंद्रपूर पासून तीन किलो मिटर अंतरावर आहे.

त्यामुळे वाघीण त्याच परिसरात ठार झाली आणि मृतदेह या कालव्यात आणून टाकल्याची शंका व्यक्त होते. वाघीण या गावालागत आल्यानंतर परिसरातील शेताच्या कुंपनातील विद्युत

प्रवाहाचा झटका लागल्याने वाघीण ठार झाली असावी, असेही म्हटले जाते. हरित लवाचचे सदस्य व वन्यजीव रक्षक आशिष गोस्वामी यांनी सांगितले की ही तीन वर्षांची वाघीण आहे. करंट लागून मृत्यू झाला. बहुतेक अन्यत्र ठार झाल्यानंतर मृतदेह भीतीपोटी या ठिकाणी आणून टाकला असावा.

वाघीण आजारी असल्याने पाण्यात बुडून मृत झाल्याची प्राथमिक शंका आता दूर झाली आहे. संबंधित वन अधिकारी श्रीमती भलावी यांच्याशी संपर्क होवू शकला नाही. याप्रकरणी वनविभागाने तपास सुरू केला आहे.

गिरड सर्कल वासीयांना
नूतन वर्षाच्या
हार्दिक शुभेच्छा

सदैव जनतेच्या सुखदुःखात सहभागी होणारे जनसेवक

मा.श्री. अतुलभाऊ काळबांडे
सामाजिक कार्यकर्ता गिरड

संकलन : प्रदिप डगवार तालुका प्रतिनिधी, समुद्रपूर मो. ९८६०१७७५९६

हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्राचे कार्यकुशल कार्यसम्राट आमदार

मा.श्री.समीरभाऊ कुणावार
यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

सौ. शुभांगी संजय डेहणे संजय डेहणे
माजी जि.प. सदस्य विधानसभा निवडणूक प्रमुख, भाजपा

हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्राचे कार्यकुशल कार्यसम्राट आमदार

मा.श्री. समीरभाऊ कुणावार
यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

जिल्हा परिषद बांधकाम विभाग, हिंगणघाट

व समस्त अधिकारी व कर्मचारी वृंद

शुभेच्छुक - रोशन चौखे
माजी जि.प. सदस्य

हिंगणघाट विधानसभा क्षेत्राचे कार्यकुशल कार्यसम्राट आमदार

मा.श्री. समीरभाऊ कुणावार
यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

अमित साहु
बिल्डींग, मटेरियल सल्लावर हिंगणघाट

कार्यसम्राट आमदार

श्री.समीरभाऊ कुणावार
यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

निलेश तोंबरे सोनू गवली आकाश पोहाणे
नगरसेवक, न.प. हिंगणघाट नगरसेवक, न.प. हिंगणघाट महामंत्री भाजपा वर्धा जिल्हा

सौजन्य : हीर कन्स्ट्रक्शन, हिंगणघाट

नवीन वर्षाच्या हार्दिक शुभेच्छा।

मा.श्री.समीरभाऊ कुणावार
यांना वाढदिवसाच्या हार्दिक शुभेच्छा

वर्धा न.प. मधून सुधीरभाऊ पांगुळ व हिंगणघाट न.प.मधून नयना तुळसकर
आल्याबद्दल हार्दिक अभिनंदन

सौजन्य : स्वयंभू कन्स्ट्रक्शन, हिंगणघाट

संकलन : प्रदिप डगवार तालुका प्रतिनिधी, समुद्रपूर मो. ९८६०१७७५९६

हिंगणघाट-सिंदी (रेल्वे) नगर पालीका विजयाचे शिल्पकार

कार्यसम्राट आमदार

समीरभाऊ कुणावार
आपणांस दिवायुष्याच्या लाख लाख शुभेच्छा

हिंगणघाट नगर पालीका अध्यक्षा

डॉ.नयना उमेश तुळसकर
विदर्भात सर्वाधिक १८०७५ मताने विजयी झाल्याबद्दल हार्दिक अभिनंदन।

श्री. संजय डेहणे डॉ. उमेश पां. तुळसकर किंशोर दिघे

सौजन्य : प्रणय राऊत, महेश भिसे, हिंगणघाट